

Research Paper

Functionalism; Framework for Evaluation of Iran-Sweden Cooperation Solutions (Extended Abstract)

Reza Rahmati¹

1. Assistant Professor, International Relations, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran

DOI: <https://doi.org/10.22034/ipsa.2024.519>

Receive Date: 24 July 2024

Revise Date: 30 September 2024

Accept Date: 15 October 2024

©2021 by the authors, Licensee IPSA, Tehran, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Extended Abstract

Introduction

Relations between Iran and Sweden have been tense in recent years. The level of relations between the two countries has changed from its main path, i.e. political and diplomatic relations, to security. Looking from a political perspective, the relationship has become uneven and it seems that the need for a non-political approach to improve the relationship between Iran and Sweden is inevitable. A question arises here. What is the most economical model for improving relations between Iran and Sweden in order to control critical relations? Using the theoretical framework of functionalism, this research believes that in the conditions of strong differences between the actors and uncertainty of the parties about each other's intentions, when the cooperation matures in a technical field, this situation will spread to other fields. 6 main categories, 10 sub-categories and 48 open codes were counted in interviews with experts (scientific and diplomatic) and the relations between the two countries were divided into five rings based on the maximum technical indicators (desirable, suitable, relatively suitable, good and inappropriate) is divided and it is emphasized that focusing on two favorable and appropriate circles can change the relations between the two countries in the cross-functional field.

Iran and Sweden's relations have moved towards tension in recent years. This is despite the fact that the two countries have had long-standing historical relations with each other, despite the geographical distance, they have had peaceful relations in the past 400 years. They have also played an active role in some important international and regional cases such as the fight against terrorism and the fight against extremism in the Middle East region and other events.

However, the relations between Iran and Sweden have been subject to adversity in recent years, and I will mention some of the most important ones here. One example of the tension between the two countries is the issue of Iranian citizen Hamid Nouri, and the other issues. The main question is how to analyze, and prescribe de-tension in Iran-Sweden bilateral relations based on functionalism approach?

◆ — Corresponding Author: ◆

Reza Rahmati, Ph.D.

E-mail: r.rahmati@basu.ac.ir

Research Methodology

This research is a mixed method; A combination of functional and qualitative methods. The use of this method is because it is practical in terms of its purpose, it has a descriptive-analytical approach and it will be useful for describing the desired study. The target community, the qualitative section, includes experts, including university professors and diplomats. In this method, the sampling process continues until no new findings are obtained from the interviews.

The Theoretical Approach; Functionalism

The functional tradition of international relations can be referred to the first theoretical system, classical functionalism with David Mitrani's theorizing, and second, neofunctionalism with Ernst Haas's theorizing (Haas, 1964).

Six Stages in Functionalist Literature

1. Creating cooperation-seeking technical links (collaboration in soft politics)

According to David Mitrani, dealing with functional (non-political) issues that fall within the realm of soft politics provides the opportunity for international community actors to successfully cooperate in areas that lack political sensitivity. Because in Mitrani's opinion, cooperation in the political field may be difficult (more difficult than technical issues). From this point of view, functionalists believe that the roots of many international disputes go back to the politicization and security and militarization of international issues.

2. Non-political problem-solving approach and change of attitude

The problem-solving approach or in other words, problem-solving in functionalist literature is in such a way that problems (necessarily non-political) should be examined in a problem-solving method based on functional logic, and then the problems should be solved and fixed, and this solution of problems will not change. Attitude does not happen either. This problem-solving approach is accompanied by a change in attitude. Attitude change with a "new understanding" will be created by functional effort (Mitrani, 1943: 40 and Sewell, 1985: 55).

3. Expansion of "circles of cooperation"

After finding a problem and presenting and carrying out a problem-solving approach, the "circles of cooperation" constantly expand and these circles move outward. The signs of expanding the circles of cooperation by revealing cooperative behavior in the speeches and writings of non-political sector staff members, experts in specific fields involved, international non-governmental representatives, national non-governmental representatives, nation-state and finally actors. A block consisting of recipients of functional benefits, a combination of participants receiving functional programs and donors of functional programs (Sewell, 1985: 53-56), is created.

4. Inter-functional spill-over (non-technical cooperation)

But the literature of functionalism cannot be understood without a detailed understanding of the pervasiveness of the cooperation model. In both the classic and the new literature of functionalism, the development of relations is the involuntary result of technical and economic relations between the actors of the world society. The development of technical (non-political) relations leads to a process called "involuntary development" and the multiplication, expansion and deepening of effective international organizations. Ideally,

this will eventually lead to international governance.

5. Invisible hand process (development of international relations) and involuntary development

Functional activity is also considered as an invisible hand in the theory of functionalism. The invisible hand refers to the driving forces that are implied by "expanding circles" and the concept used by Mitrani to explain it is the term "involuntary development" of functional units.

6. International cooperation

Functionalism, in its role as a prescription, suggests a path for governments to lead their way to peace, cooperation and international governance. This is the difference between Mitrani's thoughts and other thinkers of his time. The most important rational support is the functional idea of "priority of peace over non-violence" and this is the influence he got from Kant. In addition, he also gives great importance to the world community (Mitrany, 1943, Mitrany, 1933).

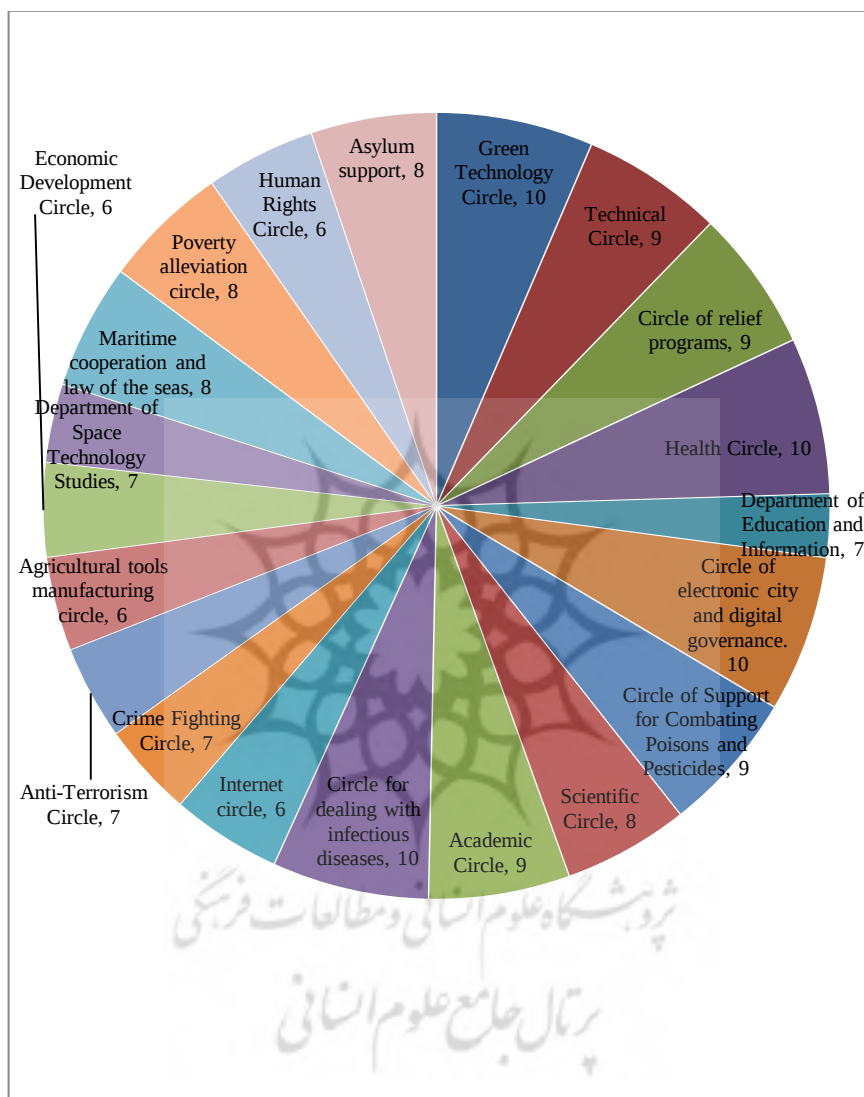
Research Findings

In this qualitative part, the analysis of the findings has been done using the data-based method. By using this method, the main indicators obtained according to the theoretical model of functionalism have been subjected to data mining. Therefore, out of the six main indicators designed, only the action and strategy index were considered, and according to that, 20 questions were designed to conduct interviews with experts. After analyzing the questions from 10 scientific experts, 20 codes have been counted in an open manner, and then the codes have been categorized according to their importance and appropriateness with the functionalism method and according to the importance of cooperation circles, and the selection of sub-codes in the code The main "Actions and Strategies" has been taken into consideration, and a total of 20 sub-codes are investigated. Among the selected codes, 20 open codes were obtained. In the next step, the sub-codes were differentiated and separated from the main codes in the form of questions and categories, and among these, 9 sub-categories, with priority and appropriate to the conditions of the two countries of Iran and Sweden, were the researchers' attention. At the end, the final analysis and report is presented. Table number... and figure number... have been obtained in this regard.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

Measures and Strategies; Functional technical cooperation circle between Iran-Sweden

Desirable diffusion circles: Desirable diffusion circles are circles that, according to experts, have the greatest technical impact for the functional and non-political spillover of mutual cooperation between the two countries. In fact, in terms of priority and classification, they have the most important position for cooperation.

The circle of technology, the circle of international aid programs, the circle of electronic city and digital governance, the circle of Greening, and the circle of combating infectious diseases among the circles of cooperation, have won the highest points and have been the consensus of all experts. Therefore, in response to the question of whether any of the

above-mentioned circles can have the capacity to improve technical (non-political) relations between Iran and Sweden, all elites (both academic and diplomatic) give full marks to this circle. have given Iran is a developing country, and in order to achieve development, it is necessary to cover its technical and technological weaknesses by using modern technology, technical elites and governance experience in the field of technical issues, which is not necessarily a government or sovereign issue. . The need for experience in digital governance, electronic city, green city, reduction of pollution and environmental pollutants, technical requirements, road machinery and urban construction, technology to modify the consumption pattern, technology required for wind, solar and renewable energies. And ... all of them are among the cases in which Sweden has the knowledge and experience of the day and it was not necessarily in the hands of the government and the political authority and it is in the hands of technical institutions and Iran using middle circles. Technological and non-political institutions can benefit from Sweden's capacity in this field.

Conclusion

In this research, an attempt was made to examine the relations between the two countries of Iran and Sweden by reviewing the theory of functionalism, the main components of this theory and counting indicators. Attention was paid to the fact that in recent years the relations between Iran and Sweden have been in an uneven state. The spread of tension from the political sphere to other spheres has caused the tension between the two countries.

In this path of increasing functional relations, intervening conditions such as involuntary (non-political) development, elimination of government policies, technological developments, elimination of conflicting laws, and inter-sectoral (non-political) international cooperation are of great importance, respectively. With the depoliticization of diplomatic relations, the neutralization of political speeches, the expansion of national functional organizations and the expansion of international organizations (involuntary development), the elimination of the government's view of mutual relations, non-governmental cooperation and intersectoral cooperation (the elimination of policies government), moving towards rapid technological changes and moving towards infrastructure modernization (technological developments), eliminating conflict caused by social and cultural laws and eliminating traditional regulations (eliminating conflicting laws) and international governance, priority Peace, lack of violence, and regional convergence (international cooperation) will be established.

During indexing, 6 main categories, 10 sub-categories and 48 open codes were taken into consideration. In the direction of the central phenomenon, the category of creating technical cooperative links has had a significant impact from the perspective of experts. "Solving problems in the economic and social spheres" can be a non-political approach to cooperation obstacles and take into consideration the actual implementation of decisions made by functional institutions, taking into account the change of general attitude towards the issues of the two countries. In the path of contextual conditions to strategies and actions, "inter-functional diffusion", through the overflow of technical functions and inter-departmental functional branching, can provide the basis for cooperation. But the main path of strategies and actions is taken into consideration with "expansion of cooperation circles" using 20 cooperation circles. Circles of "Technology Circle", "International Aid Programs Circle", "Electronic City and Digital Governance Circle", "Green Circle", "Communicable Diseases Countering Circle" (optimally spreading circles) and "Technical Department", "Relief Programs Circle", "Toxins and Pesticides Combat Circle", "Academic Circle" (good spreading circles), and "Space Technology Circle", "Department of Economic Circle", "Combating Terrorism Circle", "Combating Organized Crime Circle", "Combating Terrorism Circle" (as relatively good circles), the index was

obtained.

Good disseminating circles: Although these circles are disseminating, they have the next level of importance in the scoring of scientific and diplomatic experts, which means that in the case of the success of the desirable disseminating cooperation circles, they can be noticed and strengthen cooperation in the following circles. Although these circles are technical, they have less spreading capacity than the circles of the first category.

Among the 20 expanding circles, the technical circle, the aid program circle, the protection circle against poisons and pesticides, and the academic circle have scored 9 points among the experts. This means that in the ranking, these cooperation circles are ranked second in importance. One of the ways to strengthen technical relations between Iran and Sweden is to conclude technical memorandums between the two countries and facilitate the flow of technological relations between the two countries. Although this issue requires political contexts, due to the escalation of tension between the two countries, it is less possible to achieve this issue, and it is necessary to refer to the heritage of the relations between the two countries.

Keywords: Iran, Sweden, Functionalism, Technical Cooperation, Functional Cooperation, Political Cooperation.

Resources

- Azmoodeh, F., & Haji-Yousefi, A. M. (2019). The Impact of Women's Political Empowerment on Good Governance: lessons from Sweden for Iran. *Research Letter of Political Science*, 14(2), 33-62 (In Persian).
- Brecher, M., & Harvey, F. P. (Eds.). (2009). *Realism and institutionalism in international studies*. University of Michigan Press.
- Claude, Inis L, Jr. (1959), *Swords Into Plowshares*, New York: Random House.
- Eshraghi, Ehsan (2002) *History of Diplomatic Relations Iran-Sweden in the Safavids*, *History magazine*, 2002, Vol 3, Pp 69-74 (In Persian).
- Euronews (2016), "Iran and Sweden: five memorandums of understanding with a delegation whose majority were women", available at: <https://parsi.euronews.com/2017/02/12/iran-and-swedish-officials-signed-five-memorandums-of-understanding> (In Persian).
- Grieco, J. M. (1988). Anarchy and the limits of cooperation: a realist critique of the newest liberal institutionalism. *International organization*, 42(3), 485-507.
- Haas, Ernst (1964). *Beyond the nation-state: functionalism and international organization*. Stanford, California: Stanford University Press.
- Haas, Ernst. B. (1976), *Turbulent fields and the theory of regional integration*, *International organization*, 30 (2), 173-212.
- Hobhouse, Leonard T. (1924), *Social Development. Its Nature and Conditions*, London: George Allen & Unwin.
- Johnson, T., & Heiss, A. (2023). *Liberal institutionalism*. In *International*

- Organization and Global Governance (pp. 120-132). Routledge.
- Keohane Robert (1975). The Functional Theory of Politics. By David Mitrany. New York: St. Martin's Press.
- Madadi, Mohammad (2002), Swedes in Iran, Tehran: Gofetman Publications (In Persian).
- McCormick, John (1999). The European Union: politics and policies (2nd ed.). Boulder, Colorado: Westview Press.
- Mitrany, David (1943) A Working Peace System: An Argument for the Functional Development of International Organization, London: Royal institute of International Affairs.
- Mitrany, David (1959), "International Cooperation in Action," International Associations, XI, 644-648.
- Mitrany, David (1975), The Functional Theory of Politics, New York: Martin's Press.
- Mitrany, David (1933). The progress of international government. London: G. Allen & Unwin.
- Mitrany, David (1966). A working peace system. Chicago: Quadrangle Books.
- Qashqavi, Hassan (2011), History of Relations between Iran and Sweden (from the beginning to February 1979), Tehran: Ministry of Foreign Affairs Publications (In Persian).
- Rahmati, R. (2021). Configuration of Basic Principles of Development in the Nordic Model. International Political Economy Studies, 4(1), 195-235. doi:10.22126/ipes.2021.4984.1224
- Rahmati, R. (2022). Embeddedness: a framework for understanding China-Nordics Relations. Political and International Approaches, 13(2), 205-232. doi: 10.29252/piaj.2022.224132.1143.
- Rahmati, R. (2023a). Factors Affecting the Change in the Strategies of Sweden Democrat Party Behavior. State Studies, 9(35), 75-115. doi: 10.22054/tssq.2023.74716.1434.
- Rahmati, R. (2023b). Islam in Sweden: A Social, Political, or Security Issue?. International Studies Journal (ISJ), 20(1), 57-79. doi: 10.22034/isj.2023.356221.1885.
- Rahmati, R. (2023c). Sweden; Small State but Moral Superpower. State Studies, 9(33), 75-112. doi: 10.22054/tssq.2023.71803.1374.
- Reinsch, Paul S. (1911), Public International Unions, Boston: Ginn and Company.

- Riggs, R. E. (1977). One Small Step for Functionalism: UN Participation and Congressional Attitude Change. *International Organization*, 31(3), 515–539. <http://www.jstor.org/stable/2706386>
- Ringberg, Jens (2019), Kristiansen, Annegerd Lerche. "Historien om Stram Kurs: Youtube-fænomenet, der pludselig fik medvind og kom på stemmesedlen". *Danmarks Radio* (in Danish). Archived from the original on 17 May 2019, Available in: <https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/stram-kurs>
- Sewell, James Patrick (1985) *Functionalism and World Politics: A Study Based on United Nations Programs Financing Economic Development*, Princeton University Press.
- Sterling-Folker, J. (2000). Competing paradigms or birds of a feather? Constructivism and neoliberal institutionalism compared. *International studies quarterly*, 44(1), 97-119.
- Takhshid, M., & Arghavani, F. (2010). A Theoretical Approach to the Nature and Aspects of European Security Strategies in the Unipolar World Order. *Research Letter of Political Science*, vol 5(no 3), - (In Persian).
- Wolf, Peter (1973). "International organization and attitude change: a re-examination of the functionalist approach". *International Organization*. 27 (3). Cambridge Journals: 347–371. doi:10.1017/S0020818300003544.
- (2017), Iran and Sweden signed 5 memorandums of understanding on cooperation, Available in: <https://president.ir/fa/97673>
- AA (2023), "Salwan Momika: Quran burnings for freedom or money?" Available in: <https://www.aa.com.tr/en/world/salwan-momika-quran-burnings-for-freedom-or-money/2981044>
- Associated Press (AP) (2024a), "Stockholm accuses Iran of using criminals in Sweden to target Israel or Jewish interests", Retrieved 9 Jul 2024. Available in: <https://apnews.com/article/sweden-iran-israel-criminal-gangs-proxy-d50a17efab629a585e281854d3e11407>
- Associated Press (AP) (2024b). "Sweden frees an Iranian man convicted over 1988 mass executions in exchange for 2 men held by Iran", Retrieved 20 June 2024, Available in: <https://apnews.com/article/iran-sweden-prisoner-swap-mideast-tensions-e55184f41acbc2154ac67f3bebe8b567>
- Fyens (2019), "Stram Kurs vil deportere de fleste i Vollsmose: - Vi har kun ét hjemland, og det skal vi værne om" [Hard Line wants to deport most people in Vollsmose: - We have only one homeland, and we shall protect it.]. (in Danish).

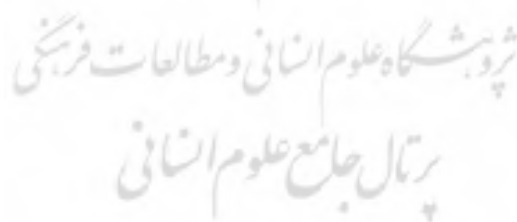

3 June 2019, available in: <https://www.fyens.dk/fyn/Stram-Kurs-vil-deportere-de-fleste-i-Vollsmose-Vi-har-kun-et-hjemland-og-det-skal-vi-vaerne-om/artikel/3355129>

- Mehr News (2023), "Iran blasts Sweden for green-lighting desecration of Quran", Iran blasts Sweden for green-lighting desecration of Quran, Available in: <https://en.mehrnews.com/news/202597/Iran-blasts-Sweden-for-green-lighting-desecration-of-Quran>

- Sisseck, Jan (27 September 2018). "Kontroversiel youtuber på vej til Østjylland: Vil provokere muslimer". Århus Stiftstidende (in Danish). Archived from the original on 26 December 2019, Available in: <https://stiften.dk/oestjylland/kontroversiel-youtuber-paa-vej-til-oestjylland-vil-provokere-muslimer>

- Times (2019), "Hamid Nouri: Iranian accused in mass purge of dissidents is arrested in Sweden", Retrieved 8 Jul 2024, available in: <https://www.thetimes.com/world/article/hamid-nouri-iranian-accused-in-mass-purge-of-dissidents-is-arrested-in-sweden-88pbhrbmf>

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

کارکردگرایی؛ چارچوبی برای ارزیابی راهکارهای همکاری متقابل ایران-سوئد

رضا رحمتی^۱

۱. عضو هیئت‌علمی دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

لینک گزارش نتیجه مشابهت‌یابی: <https://www.samimnoor.ir/view/fa/SimilarityResult?ItemID=3575878470/3%>

 <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.1735790.1403.19.3.3.1>

چکیده

در سال‌های اخیر، روابط ایران و سوئد، روابطی پرتنش بوده و سطح روابط دوجانبه از مسیر اصلی خود، یعنی روابط سیاسی و دیپلماتیک، به‌سوی امنیتی‌سازی منحرف شده است. نگاه از زاویه سیاسی، سبب ناهموار شدن روابط شده و به‌نظر می‌رسد، در پیش گرفتن رویکردی غیرسیاسی برای بهبود روابط بین ایران و سوئد، گریزناپذیر باشد. پرسشی که در اینجا مطرح می‌شود، این است که «صرفه‌جویانه‌ترین الگو برای بهبود روابط ایران و سوئد در راستای کنترل روابط ناهموار چیست؟» این پژوهش با به‌کارگیری چارچوب نظری کارکردگرایی، بر این نظر است که در شرایط اختلاف‌های شدید بین بازیگران و نااطمینانی طرفین از نیت‌های یکدیگر، هنگامی که همکاری‌ها به یک حوزه فنی کشیده شود، این وضعیت به حوزه‌های دیگر نیز گسترش خواهد یافت. ۶ مقوله اصلی، ۱۰ مقوله فرعی و ۴۸ کد باز در مصاحبه با خبرگان (علمی و دیپلماتی) احصا شده و روابط دو کشور بر پایه بیشینه شاخص‌های فنی به حلقه‌های پنج‌گانه (مطلوب، مناسب، نسبتاً مناسب، خوب، و نامناسب) تقسیم شده و تأکید می‌شود که تمرکز بر دو حلقه مطلوب و مناسب می‌تواند روابط دو کشور را در حوزه میان‌کارکردی تغییر دهد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۲۴

نوع مقاله: پژوهشی

واژگان کلیدی:

ایران، سوئد، کارکردگرایی، همکاری فنی، همکاری کارکردی، همکاری سیاسی

– نویسنده مسئول:

رضا رحمتی

پست الکترونیک: r.rahmati@basu.ac.ir

مقدمه

در سال‌های اخیر روابط ایران و سوئد به‌سوی تنش و ناآرامی حرکت کرده است؛ این در حالی است که دو کشور، روابط تاریخی دیرینه‌ای با هم داشته و باوجود فاصله جغرافیایی، روابط مسالمت‌آمیزی را در طول ۴۰۰ سال گذشته پشت سر گذاشته‌اند. همچنین، در برخی از پرونده‌های مهم بین‌المللی و منطقه‌ای مانند مبارزه با تروریسم و مبارزه با افراطی‌گری، نقش فعالی در منطقه خاورمیانه داشته‌اند. اسکاندیناوی و به‌ویژه سوئد برای کشورهای شرقی همواره نقش یک درباژکن^۱ را به‌عهده داشته است (روابط چین و اسکاندیناوی نمونه‌ای در این زمینه است) (رحمتی، ۲۰۲۲، ۲۳۲-۲۰۵). برای ایران نیز سوئد در سال‌های پس از انقلاب به‌سبب جایگاه تاریخی-سیاسی‌اش برای ایران، و نیز نقش سازنده‌اش در بهبود و گشایش روابط تنش‌آلود با اروپا، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است. افزون‌براین، سوئد به‌عنوان الگویی برای توسعه، موردتوجه روشنفکران ایرانی بوده است؛ برای مثال، براساس آخرین رتبه‌بندی شاخص حکمرانی، از میان ۸۹ کشور، با امتیاز ۸۶ در رتبه سوم و در وضعیت خوب قرار دارد. براساس معیارهای بین‌المللی، سوئد در زمینه شاخص‌های لازم برای حکمرانی خوب، توانمندسازی سیاسی زنان، و... در وضعیت خوب قرار دارد (آزموده و حاجی‌یوسفی، ۱۳۹۸، ۴۶).

بااین‌حال، در سال‌های اخیر روابط بین ایران و سوئد دستخوش نامایماتی شده است که در اینجا به چند مورد از مهم‌ترین آن‌ها اشاره خواهیم کرد. یکی از موارد تیرگی روابط دو کشور، موضوع شهروند ایرانی، حمید نوری و دیگری، مسئله توهین به مقدسات اسلامی در سوئد با حمایت قانونی دولت و پلیس این کشور بوده است. پرسش اصلی پژوهش حاضر این است که «چگونه می‌توان تنش‌زدایی در روابط دوجانبه ایران و سوئد را برپایه رویکرد کارکردگرایی تجزیه و تحلیل و تجویز کرد؟» مقاله حاضر که با رویکردی توصیفی-تحلیلی نگاشته شده است، در پی تبیین این مسئله است که تنش‌زدایی در روابط خارجی ایران و سوئد برپایه رویکرد کارکردگرایی در ادبیات روابط بین‌الملل، شیوه‌ای مفید، پراگماتیستی، و صرفه‌جویانه در روابط دو کشور است و می‌توان از این رویکرد به‌عنوان راهکاری برای کاهش تنش‌های موجود بین دو کشور و شکل‌گیری روابط غیرسیاسی و غیرایدئولوژیک بهره برد.

1. Door Opener

در این مقاله، ابتدا روابط خارجی ایران و سوئد در سال‌های اخیر بررسی، و معماهایی که سبب تشدید تنش بین دو کشور شده است، واکاوی خواهد شد. پس از آن، چارچوب کارکردگرایی، به عنوان نظریه همکاری تشریح خواهد شد و سپس، روابط ایران و سوئد براساس نظریه کارکردگرایی مورد بحث قرار می‌گیرد و سرانجام، الگویی از روابط ایران و سوئد که بتواند بیشترین منافع متقابل را به دور از رویکردهای سیاسی و ایدئولوژیک دنبال کند، ترسیم خواهد شد.

۱. پیشینه پژوهش

آثار زیادی درباره روابط ایران و سوئد نوشته نشده است؛ با این حال، حسن قشقایی، سفیر ایران در سوئد، در سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۸، پس از پایان دوره سفارت خود در استکهلم، در کتابی با عنوان «تاریخ روابط ایران و سوئد (از آغاز تا بهمن ۱۳۵۷)»، به ریشه‌یابی تاریخ روابط دو کشور ایران و سوئد از آغاز تا بهمن ۱۳۵۷ پرداخته است. وی در گام نخست به جغرافیای طبیعی، سیاسی، و اقتصادی سوئد اشاره کرده و سپس، روابط ایران و سوئد در دوره قاجاریه و پهلوی را از ابعاد سیاسی، نظامی، فرهنگی، و اقتصادی مطالعه کرده است. وی در پایان، متن اسناد مرتبط با این روابط را مرور کرده است (ققشقای، ۱۳۹۰، ۲۹۰-۱).

احسان اشراقی نیز در مقاله‌ای با عنوان «مروری بر روابط ایران و سوئد در دوران صفویه»، روابط ایران و سوئد در دوره صفویان را از نقطه نظر تاریخی بررسی کرده و آغاز روابط ایران و سوئد را مربوط به عصر شاه عباس اول صفوی دانسته است (اشراقی، ۱۳۸۱، ۷۴-۶۹). محمد مددی در کتاب «سوئدی‌ها در ایران (از سفر نخستین سوئدی، «اوکسن استرنا» به ایران در سال ۱۶۱۷ تا سفر «داگ هامر شولد» در سال ۱۹۵۵)»، روابط ایران و سوئد را بازگو کرده است. این کتاب در هشت بخش سامان یافته است و هر بخش با متن برخی نامه‌ها، اسناد، و مدارک دولتی همراه است. در دو بخش ابتدایی کتاب، توضیحاتی درباره روابط سیاسی و بازرگانی دو کشور درج شده است. بخش سوم، دربردارنده شرح حال آن دسته از سوئدی‌هایی است که در طول سال‌های یادشده با اهداف و انگیزه‌های پرشماری به ایران مسافرت کرده‌اند. بقیه بخش‌ها که به موضوع نظمیه، پلیس، ارتش، و آموزش و تجهیز آن‌ها اختصاص دارد، با این عنوان‌ها تدوین شده است: «نگاهی به تاریخ ژاندارمری ایران»، «افسران سوئدی ژاندارمری ایران»، «نگاهی به تاریخ نظمیه (شهربانی) ایران»، «افسران سوئدی نظمیه

ایران»، و «شرح زندگی برخی از سوئدی‌هایی که در ایران بودند» (مددی، ۱۳۸۱، ۳۲۰-۱). رضا رحمتی در مقاله‌ای با عنوان «اسلام در سوئد: موضوعی اجتماعی، سیاسی، یا امنیتی»، مسئله امنیتی شدن مسلمانان، ازجمله ایرانیان، در سوئد را بررسی کرده و بر این نظر است که به دلایلی ازجمله چسبندگی‌های ایدئولوژیک، امواج راست‌گرایی، قطبش در جامعه سوئدی، تأثیرات فضای بین‌المللی (چه تأثیرات دولت‌ها و چه تأثیرات گروه‌های اسلامی، و...) اسلام در سوئد در فرایند امنیتی شدن قرار گرفته است (رحمتی، ۲۰۲۳، بی، ۷۹-۵۷).

۲. روش پژوهش

تعبیر اینیس ال. کلود^۱ جایگاه ویژه‌ای در عرصه روش‌شناسی پژوهش حاضر خواهد داشت، آنجا که اشاره می‌کند: «نظریه کارکردگرایانه، تنها یک دستور غذا نیست که باید مطالعه شود، بلکه یک غذا است که باید چشیده شود...» (کلود، ۱۹۵۹، ۳۸۷)؛ بنابراین، کارکردگرایی، هم یک رهیافت تبیین‌کننده و هم روش حل مشکل یا یک روش حل المسائلی^۲ موردتوجه است. باین حال این پژوهش، کارکردگرایی را هم به‌عنوان یک روش می‌بیند و هم به‌عنوان چارچوب نظری.

پژوهش حاضر، به‌لحاظ روش، آمیخته است؛ آمیزه‌ای از روش کارکردی و کیفی. استفاده از این روش به این سبب است که به‌لحاظ هدف، کاربردی بوده، رویکردی توصیفی-تحلیلی دارد و برای تشریح پژوهش موردنظر به‌اندازه کافی مفید خواهد بود. جامعه هدف بخش کیفی دربردارنده خبرگان، اعم از استادان دانشگاه و دیپلمات‌ها، است. برای تعیین حجم نمونه از روش اشباع نظری استفاده شد که در این روش، فرایند نمونه‌گیری تا جایی ادامه می‌یابد که یافته‌های جدیدی از مصاحبه‌ها به‌دست نیاید. اشباع نظری در پژوهش حاضر، پس از مصاحبه با ۱۰ نفر به‌دست آمد. معیارهای انتخاب نمونه، برخورداری از کرسی دانشگاهی در حوزه روابط بین‌الملل و داشتن تجربه دیپلماتیک در سفارتخانه‌ها بوده است. مصاحبه‌ها به‌صورت جلسه‌های فردی و میانگین ۳۰ دقیقه‌ای انجام شده است. پژوهشگر تلاش کرد از یک مسیر شش مرحله‌ای برای تشریح روابط دو کشور استفاده کند. در قسمت اقدامات و راهبردها، ۲۰ کد باز به‌دست آمد که به‌صورت پرسش از خبرگان پرسیده شد و نتیجه در حلقه‌های پنج‌گانه

1. Claude

2. Problem-Solution

همکاری قرار گرفت. حلقه‌هایی که به‌نظر پژوهشگران دارای بیشترین اهمیت بودند به‌ترتیب با امتیاز ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶ موردتوجه قرار گرفتند. دایره‌های همکاری در حلقه‌ها قرار داده شدند و هر حلقه چندین دایره همکاری را دربر گرفت.

۳. مروری بر روابط ایران و سوئد

به‌طورکلی در سال‌های اخیر، روابط ایران و اروپا وضعیت مناسبی نداشته است. «با توجه به این موضوع، اگرچه اروپا درعمل، تلاش‌هایی را برای عملکرد مستقل انجام داد، اما ناتوانی در مدیریت مسائل امنیتی درونی و نزدیکی ایدئولوژیک به تک‌قطب، سبب شد تا راهبرد امنیتی آن بیش از آنکه بر عملکرد مجزا و مستقلانه از تک‌قطب مبتنی شود، عمدتاً در عملکرد نزدیک با تک‌قطب تعریف شد» (تخشید و ارغوانی، ۱۳۸۹، ۷). سوئد به‌سبب موقعیت حساسی که در شمال اروپا دارد و از آن به‌عنوان «دربازکن» اروپا نیز یاد می‌شود (رحمتی، ۲۰۲۱، ۲۲۳) و همچنین، موقعیت حساس این کشور در اروپای شمالی، سکونت شمار چشمگیری از ایرانیان در این کشور، وضعیت بی‌طرفی تاریخی (البته تا پیش از عضویت در ناتو)، رویکرد فرهنگی (و نه سیاسی)، جایگاه این کشور در معادلات اخلاقی بین‌المللی (از این کشور به‌عنوان «دولت کوچک، اما ابرقدرت اخلاقی» (رحمتی، ۲۰۲۳، ۱۱۲-۷۵))، همواره برای ایرانیان از اهمیت بسیاری برخوردار بوده است.

۱-۳. روابط ۴۰۰ ساله ایران و سوئد

روابط ایران و سوئد، پیشینه‌ای ۴۰۰ ساله داشته است؛ نخستین سوئدی‌ای که به ایران سفر کرد، شخصی به‌نام بنکت اوکسن شرن‌نام داشت که در سال ۱۶۱۷ به ایران آمد. این روابط در عصر قاجار و پس‌از آن نیز ادامه یافت (اشراقی، ۱۳۸۱، ۶۹) و تا سال‌های اخیر نیز ادامه داشت. سفر نخست‌وزیر سوئد، استفان لئون، به ایران در سال ۱۳۹۵ و ملاقات با رهبران سیاسی کشور، مؤید ارتقای سطح روابط بین دو کشور بود (یورونیوز، ۱۳۹۵). در جدول شماره (۱) به سیمای روابط ایران و سوئد از منظرهای گوناگون اشاره شده است تا تصویری از این وضعیت ارائه، و سپس، درکی درباره روابط سال‌های اخیر ایجاد شود.

جدول شماره (۱). جدول زمانی روابط ایران و سوئد پس از انقلاب

موضوع روابط	سال	میزان روابط
سیاسی	۱۳۶۸	سفر قائم مقام وزیر امور خارجه سوئد (پیر شوری) به ایران
سیاسی	۱۳۶۹	سفر وزیر امور خارجه ایران (علی اکبر ولایتی) به سوئد
ضد امنیتی	۱۳۷۱	حمله گروهک های ضد ایرانی به سفارت ایران در استکهلم
امنیتی	۱۳۷۱	اخراج عناصر اصلی گروهک های ضد ایرانی از سوئد و جبران خسارت های وارده و تلاش برای ایجاد حسن نیت با دادن روایت مکرر به اتباع دو طرف
سیاسی	دهه ۱۳۷۰	پس از عضویت سوئد در اتحادیه اروپا، برگزاری ششمین دور مذاکرات فراگیر ایران و اتحادیه اروپا با ابتکار سوئد
سیاسی	۱۳۷۹	سفر وزیر امور خارجه سوئد (آنا لینده) به ایران
سیاسی	۱۳۸۶	چند دور سفر / اوربان / هلین، رئیس وقت کمیسیون سیاست خارجی سوئد (هانس دالگرن) به ایران
سیاسی	۱۳۸۶	سفر وزیر امور خارجه ایران (منوچهر متکی) به سوئد
سیاسی	۱۳۹۲	سفر وزیر امور خارجه سوئد (کارل بیلدت) به ایران پس از ۱۳ سال و اصرار به توسعه همکاری های اقتصادی
سیاسی-اقتصادی	۱۳۹۵	سفر نخست وزیر سوئد (استفان لوفن) و انعقاد تفاهم نامه های اقتصادی، فرهنگی و سیاسی؛ دیدار با رئیس جمهور ایران، رهبر ایران، رئیس مجلس، معاون رئیس جمهور در امور زنان؛ افتتاح دفتر نمایندگی شورای تجارت سوئد (بیزینس سوئد)؛ برگزاری نشست با نخبگان زن ایرانی؛ حضور در کارخانه ماموت در قزوین (کارخانه مونتاژ کامیون های اسکاتیا).
سیاسی	۱۳۹۸	دیدار رئیس جمهور ایران و سوئد در حاشیه اجلاس سازمان ملل

۲-۳. نقاط تنش زای روابط ایران و سوئد

درست از سال ۱۳۹۸ و با بازداشت حمید نوری، ماه عسل روابط ایران و سوئد به پایان رسید و روابط دو کشور، وارد دوره ای از تنش و التهاب شد. در ادامه، مجموعه رویدادهای زمینه ساز ناآرامی در روابط دو کشور، بررسی و مرور شده است. نقطه اوج اختلافات دو کشور را باید پرونده حمید نوری دانست. البته پس از آن نیز موضوع هایی مانند اهانت به مقدسات اسلامی، سبب بروز تنش در روابط دو کشور و رسوب بدبینی بین دو بازیگر شده که در ادامه به برخی از زمینه های این تنش و التهاب در روابط اشاره شده است. همچنین، روابط دو کشور به سبب «اتهامات ضد امنیتی» سوئد به ایران درباره مداخله در امور این کشور برای تحریک اعتراضات داخلی سوئد توسط ایران، «اتهامات ضد امنیتی» درباره نقش ایران در حملات به سفارت های اسرائیل در دانمارک و سوئد، ناهموار شده است.

جدول شماره (۲). جدول زمانی دوره تنش در روابط ایران و سوئد

سیاسی-امنیتی	۱۳۹۸ آبان	بازداشت حمید نوری با اتهام‌های ضدحقوق بشری
سیاسی	۱۴۰۲	اهانت به قرآن
سیاسی	۱۴۰۲	عدم پذیرش سفیر سوئد و عدم اعزام سفیر ایران به سوئد با دستور رئیس‌جمهور وقت ایران (رئیس)
فرهنگی	۱۳۹۸	هتک حرمت قرآن کریم توسط شهروند دانمارکی-سوئدی
فرهنگی	۱۴۰۱	هتک حرمت قرآن کریم توسط شهروند عراقی-سوئدی
فرهنگی	۱۴۰۲ (تیر)	هتک حرمت قرآن کریم توسط شهروند عراقی-سوئدی
امنیتی-سیاسی	۱۴۰۳ (تیر)	اتهام‌زنی سازمان اطلاعات سوئد (Sepo) مبنی بر دخالت ایران در اقدامات ضدامنیتی در سوئد
امنیتی-سیاسی	۱۴۰۳ (شهریور)	اتهام‌زنی سوئد به ایران درباره ارسال پانزده‌هزار پیامک برای تحریک اعتراضات علیه قرآن‌سوزی
امنیتی-سیاسی	۱۴۰۳ (مهر)	اتهام‌زنی به ایران درباره اقدامات ضدامنیتی در نزدیکی سفارت‌های اسرائیل در کپنهاگ و استکهلم

۱-۳-۲. پرونده حمید نوری

دادستان سوئد در تاریخ ۱۸ آبان ۱۳۹۸، حمید نوری، شهروند ایرانی را به «مشارکت در جرایم جنگی» و «قتل عمد» متهم کرد. نظرات دادگاه، بیشتر مبتنی بر اتهاماتی بود که برخی از گروه‌های مخالف جمهوری اسلامی با استناد به رویدادهای دهه ۱۳۶۰ مطرح کرده بودند (تایمز، ۲۰۱۹). دادگاه سوئدی در تاریخ ۱۹ مرداد ۱۴۰۰، نخستین جلسه رسیدگی به اتهامات حمید نوری را برگزار کرد؛ موضوعی که در تاریخ سیاست خارجی جمهوری اسلامی سابقه نداشته و در همان سال ۱۴۰۰، نزدیک به ۷۰ جلسه دادگاه در این مورد برگزار شد و سرانجام، دادگاه سوئدی در تیرماه ۱۴۰۱ حکم حبس ابد را برای حمید نوری صادر کرد. البته این شهروند ایرانی در ۱۵ ژوئن ۲۰۲۴ (۲۶ خرداد ۱۴۰۳) در برابر آزادی دو شهروند سوئدی، که به دلایل امنیتی در ایران در زندان بودند، مبادله و آزاد شد (گمبل^۱، ۲۰۲۴) و پس از آزادی او، این موضوع، دستاویز گروه‌های ضدحکومت ملی ایران در سوئد برای اعمال فشار به دولت اولف کریسترنش، نخست‌وزیر دست‌راستی سوئد، شد و تلاش برای راضی نگه داشتن این گروه‌ها، دولت سوئد را به اتخاذ مواضع رادیکال‌تر در مورد ایران و سفر به ایران وادار کرد. ورود احزاب راست افراطی‌ای مانند «حزب دموکرات سوئد» و راهبردهای ضداسلامی و ضدمهاجرتی این حزب نیز بر روابط دو کشور سایه انداخت (رحمتی، ۲۰۲۳، ص ۱۱۵-۷۵). بنابراین، موضوع حمید نوری تا حد زیادی بر روابط ایران و سوئد تأثیر گذاشت و به

1. Gambrel

بزرگ‌ترین معمای روابط بین ایران و سوئد تبدیل شد. مستقل از اینکه به این موضوع از چه منظری نگریسته شود، این موضوع قابلیت تبدیل شدن به مانع اصلی بهبود روابط دو کشور را داشته است. متهم کردن تبعه ایرانی با استناد به اسنادی که وجاهت قانونی و حقوقی آن‌ها محل تردید بود، برای نشان و جایگاه بی‌طرفی دولت سوئد و اتخاذ رویه قضایی بی‌طرفانه این کشور، علامت سؤال ایجاد کرده و سبب ایجاد بدبینی متقابل در روابط دو کشور شده است.

۲-۳. بی‌احترامی به مقدسات اسلامی در سوئد

روابط ایران و سوئد، به‌ویژه پس از هتک حرمت‌های پی‌درپی در این کشور تنش‌آلودتر شده است. بی‌احترامی پیوسته راسموس پالودان، شهروند دانمارکی-سوئدی، به قرآن کریم و مقدسات اسلامی، بر وخامت روابط افزوده است (سیسک^۱، ۲۰۱۸). پالودان که رئیس یک حزب راست افراطی دانمارکی-سوئدی به نام «مسیر مستقیم» یا «خط سخت» است (فینز^۲، ۲۰۱۹)، با چندین بار اهانت به قرآن، سبب بروز اعتراضات گسترده و برافروخته شدن آتش خشم در ایران شده است. در آوریل سال ۲۰۱۹، پالودان، تظاهراتی را در ویبورگ دانمارک برگزار کرد که شمار زیادی از مخالفان از نزدیک آن را زیر نظر داشتند. افزون‌براین، پس از درگیری‌های رخ داده در گردهمایی پالودان در نروبرو^۳ کپنهاگ در آوریل ۲۰۱۹ که با پوشش گسترده مطبوعاتی نیز همراه بود، حزب، تعداد امضای لازم را برای واجد شرایط شدن در انتخابات عمومی ۲۰۱۹ گردآوری کرد (رینگبرگ^۴، ۲۰۱۹). اعتراضات به اقدامات پالودان در آوریل ۲۰۲۲ و ژانویه ۲۰۲۳، سبب خروش اسلام‌گرای سوئدی و مسلمانان در سرتاسر جهان و جریحه‌دار شدن احساسات ایرانیان شد (مهر، ۲۰۲۳). افزون‌براین، در ۲۸ ژوئن ۲۰۲۳، سلوان مومیکا، تبعه عراقی مقیم سوئد، نیز با حمایت نیروهای پلیس و با استفاده از حقوق «آزادی شهروندی»، دست به اقدام ناپسند پاره کردن صفحات قرآن و به‌آتش کشیدن کتاب آسمانی مسلمانان کرد و این اقدام را در ژوئیه ۲۰۲۳ نیز تکرار کرد و بر آتش اختلاف و تنش بین ایران و سوئد دمید. این موضوعات که با واکنش اجتماعی در کشورهای اسلامی و ایران همراه بود، چهره بی‌طرفانه سوئد را برای مردم در ایران مخدوش کرده و بر روابط دو کشور تأثیرگذار بود.

1. Sisseck
2. Fyens
3. ørrebro
4. Ringberg

۳-۲-۳. امنیتی‌سازی ایران توسط سوئد

تیرگی روابط ایران و سوئد به‌حدی بوده که سبب شده است سوئد، ایران را امنیتی‌سازی کرده و در قالب یک برنامه امنیتی تعریف کند. البته این موضوع با دستکاری بازیگران ثالث نیز همراه بوده است و روابط دو کشور را به شرایط دشواری رسانده است؛ به‌گونه‌ای که در اواخر مه ۲۰۲۴، سرویس امنیتی سوئد، «ساپو»^۱، در بیانیه‌ای با استناد به «اطلاعات اسرائیل مبنی بر استفاده ایران از شبکه‌های جنایی برای انجام اعمال خشونت‌آمیز در سوئد و سایر کشورها» اظهار داشت: «ایران، اراده و توانایی حمله دوباره در خاک سوئد را دارد» (اولسن، ۲۰۲۴).^۲ دانیل استنلینگ^۳، یکی از مقامات ساپو گفت: «ما شاهد ارتباط بین سرویس‌های اطلاعاتی ایران، سرویس‌های امنیتی، و دقیقاً جنایتکاران در شبکه‌های جنایی در سوئد هستیم. ما این ارتباط را می‌بینیم که به این معنا است که باید در سطح بین‌المللی، بسیار بیشتر کار کنیم تا به جنایات برسیم و بتوانیم از آن‌ها جلوگیری کنیم» (اولسن، ۲۰۲۴).

۴. چارچوب نظری کارکردگرایی

نظریه کارکردگرایی، نظریه همکاری‌های بین‌المللی است؛ بنابراین، این نظریه، نظریه سیاست خارجی نیست. این نظریه در پارادایم نظام بین‌الملل قابل تحلیل است و هدف آن، تحکیم همبستگی بین دولت‌ها با سازوکارهایی مانند وابستگی متقابل، همکاری، منافع مشترک فنی، سیاست‌زدایی از روابط دولت‌ها، جایگزینی سازمان‌ها و نهادها به جای دولت‌ها، جایگزینی اقتصاد با سیاست، تسری همکاری فنی (اولیه) به اقتصادی و نهادی، تمرکز بر سیاست ملایم و... است؛ باین حال، الگوهای این نظریه به روابط خارجی و همکاری دوجانبه کشورها نیز قابل تعمیم است. نوکارکردگرایی، نسخه تکامل یافته کارکردگرایی کلاسیک است و هردو نظریه در چارچوب ادبیات نهادگرایی لیبرال در روابط بین‌الملل قابل تحلیل هستند (جانسون، ۲۰۲۳، ۱۲۰). نهادگرایی لیبرال که در پاسخ به تحولات مفهومی و دنیای واقعی تکامل می‌یابد، استدلال می‌کند که رقابت و جنگ بین‌دولتی، گریزناپذیر نیست، بلکه همکاری و صلح تاحدزیادی توسط نهادهای داخلی و بین‌المللی تسهیل می‌شود (جانسون، ۲۰۲۳، ۱۲۰). سنت کارکردی روابط بین‌الملل را می‌توان به

1. SAPO
2. Olsen
3. Daniel Stenling
4. Johnson

دستگاه نظری نخست، کارکردگرایی کلاسیک^۱ با نظریه پردازی دیوید میترا نی^۲، و دوم، نوکارکردگرایی^۳ با نظریه پردازی ارنست هاس^۴، معطوف دانست (هاس، ۱۹۶۴).

میترا نی، مورخ و نظریه پرداز سیاسی اهل رومانی، ایده های خود را درباره همکاری داوطلبانه ملت ها برای ایجاد نهادهایی با منافع مشترک ارائه داده است. میترا نی، بنیان گذار کارکردگرایی در ادبیات نهادگرایی نئولبرال در روابط بین الملل است که از جمله آثار او می توان به «یک سیستم صلح در حال کار» (میترا نی، ۱۹۶۶)، «پیشرفت حکمرانی بین المللی» (میترا نی، ۱۹۳۳)، «رهیافت کارکردی به سازمان جهانی» (میترا نی، ۱۹۴۸، ۳۶۳-۳۵۰)، «چشم انداز همگرایی اروپا: فدرال یا کارکردی» (میترا نی، ۱۹۶۵، ۱۴۹-۱۱۹)، و «نظریه کارکردی سیاست» (میترا نی، ۱۹۷۶) اشاره کرد. همچنین، در استفاده از مفاهیم، کارکردگرایی بر شانه های ادبیات همکاری و صلح بین المللی و جامعه به مثابه اعضای دارای کارکرد (میترا نی از ادبیات ال. تی. هاب هاوس^۵ بهره می برد و جامعه را به عنوان مجموع کارکردهای انجام شده توسط اعضای آن تعریف می کند (هاب هاوس، ۱۹۲۴))، قرار گرفته است. ادبیات کارکردگرایی از سه شرط، چهار مفروض، و شش مرحله همکاری بهره مند شده است که در ادامه به آن ها اشاره خواهد شد.

۱-۴. سه شرط کارکردگرایانه فعالیت های بین المللی

در ادبیات کارکردگرایانه، سه شرط برای کارکردی تلقی شدن فعالیت های بین المللی مطرح است که عبارتند از: ۱) فعالیت بین المللی کارکردی در تمرکز آن ها خاص باشند؛ ۲) این فعالیت های خاص در حوزه های غیر مناقشه برانگیز قرار گیرند (یعنی «اجتماعی» یا «اقتصادی» براساس تعریف متمایز از حوزه سیاسی)؛ ۳) این فعالیت ها در ابتدا به طور جداگانه — جدا از یکدیگر و از نهادهای سیاسی بین المللی — سازماندهی شوند (سول^۶، ۱۹۸۵، ۵۳).

۲-۴. مفروضات کارکردگرایی

در چارچوب کارکردگرایی، چهار مفروض بنیادین وجود دارد که عبارتند از:

1. Classical Functionalism
2. David Mitrany
3. Neofunctionalism
4. Ernest Haas
5. L. T. Hobhouse
6. Sewell

(۱) کارکرد تکنیک از اهمیت زیادی برخوردار است. «ماهیت هر کارکردی، دقیقاً گستره صلاحیت و اختیارات مورد نیاز برای اجرای مؤثر آن را نشان می‌دهد و به همین دلیل، به رغم ترتیبات سیاسی سفت و سخت، زمانی که شرایط اقدام تغییر کند، می‌توان ترتیبات کارکردی را بدون اصطکاک سیاسی تنظیم کرد» (میترا، ۱۹۵۹، ۶۴۷)؛

(۲) دانش و تجربه برای تأمین نیازها در دسترس هستند که برای آن سازمان‌های کارکردی ایجاد می‌شوند. «پیشرفت‌های فنی و صنعتی که ویژگی عصر ماست، پیشتر یک بین‌الملل‌گرایی را به وجود آورده است که به آرامی با دقت در شکل‌های سازماندهی سیاسی تجسم می‌یابد. ... علم، هیچ مرز طبیعی نمی‌شناسد... عوامل جهانی در عصر ما از اهمیت بالایی برخوردار شده‌اند. آن‌ها... همه جهان را با روحیه همکاری پر می‌کنند که پیشرفت واقعی به آن وابسته است» (رینسج^۱، ۱۹۱۱، ۱۸۶)؛

(۳) فرایند همگرایی^۲ در چارچوب آزادی انسان جای می‌گیرد: در ادبیات کارکردگرایی، انتخاب حوزه‌های همکاری (غیرسیاسی) توسط کارگزاران انسانی، موضوعی ارادی و به دور از دخالت و خرابکاری دولت است. البته دولت‌ها می‌توانند در راستای امنیتی‌زدایی روابط دوجانبه، برخی موانع را از سر راه کارگزاران فنی و اقتصادی بردارند؛

(۴) اقتدار کارکردها و نه دولت‌ها: در ادبیات کارکردگرایی، شکلی از اقتدار مبتنی بر کارکردها و نیازها ایجاد می‌شود؛ موضوعی که ارتباط بین اقتدار و نیازها، دانش علمی، تجربه و فناوری را نشان می‌دهد؛ مفهومی فراسرزمینی از فناوری و اقتصاد. رهیافت کارکردگرا، ایده قدرت دولتی و نفوذ سیاسی (رهیافت رئالیستی) را در تفسیر علت تکثیر سازمان‌های بین‌المللی در طول دوره بین جنگ (که با منازعه دولت-ملت مشخص شده است) و سال‌های پس از آن، رد می‌کند (استرلینگ-فولکر^۳، ۲۰۰۰، ۹۷-۱۱۹، برنچر^۴، ۲۰۰۹، گریکو^۵، ۱۹۸۸، ۴۸۵-۵۰۷). بر پایه دیدگاه کارکردگرایی، همگرایی بین‌المللی - حکمرانی دسته‌جمعی و «وابستگی متقابل مادی» (میترا، ۱۹۳۳، ۱۰۱) بین دولت‌ها پویایی داخلی آن‌ها به عنوان

1. Reinsch
2. Integration
3. terling-Folker
4. Brecher
5. Grieco

دولت‌های همگرا در حوزه‌های کارکردی، فنی، و/یا اقتصادی محدود را متحول می‌کند.

۳-۴. شش مرحله در ادبیات کارکردگرایی

برای ایجاد همکاری در ادبیات کارکردگرایی، لازم است که مراحل شش‌گانه زیر به ترتیب طی شوند. حد غایت همکاری بین بازیگران، مرحله ششم این همکاری، یعنی حاکمیت یا حکمرانی بین‌المللی است.

۱-۳-۴. ایجاد پیوندهای همکاری جویانه فنی (همکاری در سیاست ملایم)

برپایه دیدگاه‌های دیوید میترا، پرداختن به مسائل کارکردی (غیرسیاسی) که در حوزه سیاست ملایم قرار می‌گیرند، این فرصت را برای بازیگران جامعه بین‌المللی فراهم می‌کند که با موفقیت در زمینه‌هایی همکاری کنند که فاقد حساسیت سیاسی است؛ زیرا، در برداشت میترا، همکاری در زمینه سیاسی ممکن است دشوار (دشوارتر از مسائل فنی) باشد. از این منظر، کارکردگرایان بر این نظرند که ریشه بسیاری از اختلافات بین‌المللی، سیاسی‌سازی و امنیتی‌کردن و نظامی‌سازی مسائل بین‌المللی است. از دید میترا، این فعالیت‌ها «در طول یک قرن گذشته یا بیشتر، شمار زیادی اتحادیه‌های کارکردی به وجود آورده‌اند.... همه آژانس‌های تخصصی سازمان ملل از این نوع هستند؛ اما پیشرفته‌ترین آن‌ها در حال حاضر [اتحادیه زغال و فولاد اروپا] است» (میترا، ۱۹۵۹، ۶۴۶)؛ بنابراین، در ادبیات میترا، اتحادیه زغال و فولاد اروپا، نمونه بارز یک سازمان کارکردی برپایه نیاز جامعه اروپایی است که به‌دور از درگیری‌های سیاسی و با تمرکز بر یک مشکل فنی (تأمین فولاد و زغال برای مردم در سطح اروپا) شکل گرفت. در استدلال میترا، مؤلفه‌های سازمانی هر واحد عملکردی با نیازی که باید برآورده شود، ارتباط تنگاتنگی دارد. با این حال، توسعه هر واحد عملکردی، تنها به وضعیت آن نیاز که دلیل وجودی آن است، بستگی ندارد. فضیلت اساسی روش کارکردی، فضیلت فنی است (میترا، ۱۹۴۳، ۳۵).

۲-۳-۴. رویکرد مشکل‌یابی غیرسیاسی و تغییر نگرش^۲

رهیافت مشکل‌یابی یا به بیان دیگر، حل‌المسائلی در ادبیات کارکردگرایان به این ترتیب است که

1. Low Politics
2. Problem-Solving
3. Change of Attitudes

مشکلات (الزاماً غیرسیاسی) باید به روش حل‌المسائلی و برپایه منطق کارکردی بررسی و سپس، حل و رفع شوند و این کار بدون تغییر نگرش، امکان‌پذیر نیست. این رویکرد حل‌المسائلی با تغییر نگرش همراه است. تغییر نگرش با یک «درک جدید»^۱ برپایه تلاش کارکردی ایجاد خواهد شد (میترا نی^۲، ۱۹۴۳، ۴۰؛ سول^۳، ۱۹۸۵، ۵۵).

۳-۴. گسترش «دایره‌های همکاری»

پس از مشکل‌یابی و ارائه و انجام یک رویکرد حل‌المسائلی، «دایره‌های همکاری»^۴ همواره گسترده می‌شوند و این دایره‌ها به‌سوی بیرون حرکت می‌کنند. نشانه‌های گسترش دایره‌های همکاری با آشکارسازی رفتار همکاری‌جویانه در گفتارها و نوشته‌های اعضای کارکنان بخش غیرسیاسی، کارشناسان درگیر در زمینه‌های خاص، نمایندگان بین‌المللی غیردولتی، نمایندگان ملی غیردولتی، دولت-ملت و سرانجام، بازیگران بلوکی شامل دریافت‌کنندگان مزایای کارکردی، ترکیبی از شرکت‌کنندگان دریافت‌کننده برنامه‌های کارکردی، و آخرین برنامه‌های کارکردی (سول، ۱۹۸۵، ۵۶-۵۳)، ایجاد می‌شود؛ برای نمونه، ریگز^۵ با استفاده از این چارچوب به ارزیابی و تجزیه و تحلیل سخنرانی‌های نمایندگان کنگره و سناتورهای ایالات متحده پیش و پس از خدمت به‌عنوان نمایندگان در مجمع عمومی سازمان ملل پرداخته و نشان می‌دهد که ممکن است در آن تغییر نگرش چشمگیری رخ دهد (ریگز، ۱۹۷۷، ۵۲۰-۵۱۵).

۴-۳-۴. تسری میان‌کارکردی (همکاری غیرفنی)

اما ادبیات کارکردگرایی بدون فهم دقیق تسری الگوی همکاری، قابل درک نیست. هم در ادبیات کلاسیک و هم در ادبیات جدید کارکردگرایی، گسترش روابط، نتیجه غیرارادی روابط فنی و اقتصادی بین بازیگران جامعه جهانی است. گسترش روابط فنی (غیرسیاسی)، سبب ایجاد فرایندی به‌نام «توسعه غیرارادی» و تکثیر، گسترش، و تعمیق سازمان‌های بین‌المللی کارآمد می‌شود. این موضوع به‌شکل آرمانی، سرانجام سبب حکمرانی بین‌المللی^۶ می‌شود. دولت‌ها

1. New Conscience
2. Mitrany
3. Sewell
4. Circles of Cooperation
5. Riggs
6. International Government

در یک حوزه اقتصادی یا کارکردی محدود، همگرا می‌شوند (میترا نی، ۱۹۷۵)؛ سپس، دولت‌های همگرا شده، همگرایی خود را در مسیرهای بیشتر و حوزه‌های مرتبط، افزایش خواهند داد. این «دست نامرئی»^۱ پدیده همگرایی، با نام «سرریز»^۲ نام‌گذاری شده است. برپایه نظر نوکارکردگرایان، دو نوع سرریز وجود دارد: کارکردی و سیاسی.

۱. سرریز کارکردی: منظور از سرریز کارکردی، رابطه متقابل بخش‌های مختلف اقتصادی یا حوزه‌های موضوعی است و همگرایی در یک حوزه کارکردی به حوزه‌های کارکردی دیگر نیز سرایت می‌کند؛

۲. سرریز سیاسی: منظور، ایجاد الگوهای حکمرانی فراملی گسترده، مانند اتحادیه اروپا، یا داوطلبانه، مانند سازمان ملل متحد، است. یکی از پیشگامان فکری این دیدگاه، ارنست. پی. هاس، دانشمند علوم سیاسی آمریکایی، بود (هاس^۳، ۱۹۷۶، ۲۱۲-۱۷۳) (1976: 173-212). سول^۴ از این فرایند، با عنوان «انشعاب کارکردی»^۵ (سول، ۱۹۸۵، ۶۲) یاد می‌کند.

۵-۳-۴. روند دست نامرئی (توسعه روابط بین‌المللی) و توسعه غیرارادی

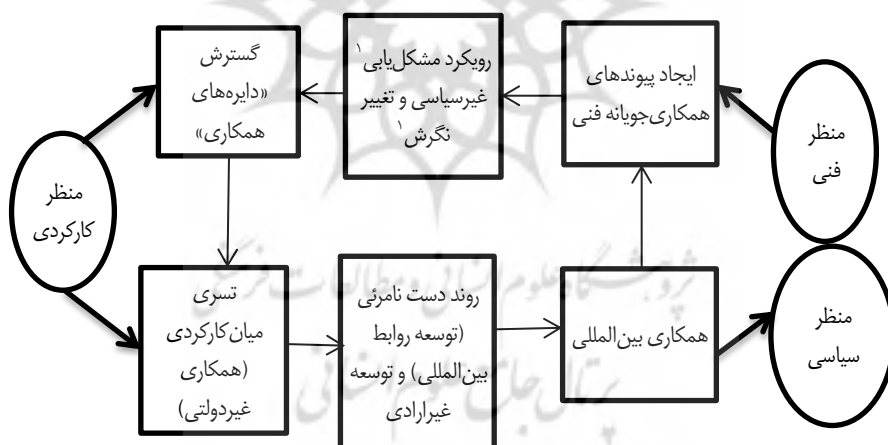
فعالیت کارکردی در نظریه کارکردگرایی، با عنوان دست نامرئی نیز مورد توجه است. منظور از دست نامرئی، نیروهای محرکی است که به شکل دایره‌های در حال گسترش فعالیت می‌کنند به شکل دایره‌های در حال گسترش فعالیت می‌کنند؛ میترا نی برای توضیح این مفهوم از عبارت «توسعه غیرارادی»^۶ واحدهای عملکردی استفاده کرده است. منظور از «توسعه غیرارادی» در ادبیات میترا نی، این است که بازیگران جامعه بین‌المللی، فرصتی برای همکاری موفقیت‌آمیز در زمینه‌های غیرسیاسی به دست می‌آورند که در وضعیت‌های دیگر، ممکن است دستیابی به آن فرصت در یک زمینه سیاسی، دشوارتر باشد. توسعه، بیشتر سبب ایجاد فرایندی با عنوان «توسعه غیرارادی» به سوی تکثیر، گسترش، و تعمیق سازمان‌های بین‌المللی کارآمد می‌شود (مک‌کرومیک^۷، ۱۹۹۹).

1. "Invisible hand"
2. "Spill Over"
3. Haas
4. Sewell
5. Functional Ramification
6. Autonomous Development
7. McCormick

۶-۳-۴. همکاری بین‌المللی

کارکردگرایی، مسیری را به دولت‌ها پیشنهاد می‌دهد که آنان را به‌سوی صلح، همکاری، و حاکمیت بین‌المللی سوق می‌دهد. تفاوت اندیشه میترانی با اندیشمندان هم‌عصرش نیز همین است. مهم‌ترین پشتوانه عقلانی ایده کارکردی، «اولویت صلح بر فقدان خشونت» است و این همان تأثیری است که او از کانت گرفته است. افزون‌براین، او اهمیت فراوانی به جامعه جهانی می‌دهد (میترانی، ۱۹۳۳؛ میترانی، ۱۹۳۳). کارکردگرایی فرض می‌کند که افرادی که در فعالیت‌های نهادهای بین‌المللی مشارکت می‌کنند، سبب تسریع همکاری‌های بین‌المللی می‌شوند (ریگن، ۱۹۷۷، ۵۱۵). افزون‌براین، نوکارکردگرایی به روندهای فوری همگرایی بین دولت‌ها، یعنی همگرایی منطقه‌ای، توجه ویژه‌ای دارد. نوکارکردگرایی، غیرهنجارین بوده و تلاش کرده است فرایند همگرایی منطقه‌ای مبتنی بر داده‌های تجربی را توصیف کند و توضیح دهد. همگرایی، به‌جای وضعیت مطلوبی که می‌توانست توسط نخبگان سیاسی یا تکنوکرات جوامع کشورهای درگیر پیشنهاد شود، به‌عنوان یک فرایند گریزناپذیر در نظر گرفته شده است (کیوهن^۱، ۱۹۷۸).

شکل شماره (۱). شاخص‌های همکاری فنی در مسیرهای شش‌گانه کارکردگرایی

۵. کارکردگرایی؛ روابط ایران-سوئد

به‌نظر می‌رسد، روابط دو کشور در وضعیتی تنش‌آلود بوده و در سطوح مختلف، نیاز به ترمیم دارد. البته مستقل از ماهیت تنش‌های موجود بین دو کشور، به‌نظر می‌رسد، عوامل مزاحم،

1. Keohane

به‌ویژه گروه‌ها و رویکردهای ضدایرانی، در این روند بی‌تأثیر نبوده است. اما راهکار بهبود روابط بین دو کشور چیست؟ با توجه به سطح بدبینی به‌وجودآمده بین دو کشور در طول پنج سال گذشته و تلاش گروه‌ها و رویکردهای ضدایرانی برای بازنمایی ایران به‌عنوان یک کشور برهم‌زننده امنیت سوئد یا یک طرح امنیتی برای این کشور، به‌نظر می‌رسد، ترمیم روابط دو جانبه، امری گریزناپذیر باشد؛ بنابراین، روابط دو کشور، نیازمند سیاست‌زدایی بوده و اقتباس از چارچوب نظری و روش‌شناسی غیرایدئولوژیک برای تحکیم روابط دو کشور، گریزناپذیر است. از همین رو، در پژوهش حاضر در پی کاربست الگوی نظری کارکردگرایی با بهره‌گیری از مفروضات و مراحل آن برای بهبود روابط بین ایران و سوئد هستیم. اهمیت سوئد برای ایران به این سبب است که سوئد، و به‌طورکلی کشورهای حوزه اسکاندیناوی، همواره در بازکن^۱ اروپا به‌شمار می‌آیند (رحمتی، ۲۰۲۱، ۲۲۳).

در شرایط کنونی، بین ایران و سوئد و سپس به‌گونه‌ای تسری‌یافته‌تر، بین ایران و کشورهای دیگر اسکاندیناوی، کمتر عاملی می‌تواند سطح اصطکاک را کم کرده و وضعیت را بهبود بخشد؛ مگر اینکه این عامل یا عوامل ریشه در واقعیت‌های فنی روابط دو کشور داشته باشد. تکیه بر روابط علمی، فنی، و مقوله‌های غیرسیاسی دیگر، می‌تواند تا حد زیادی دولت‌های ایران و سوئد را به‌سوی همکاری بکشاند. برپایه این نظریه، همکاری باید در یک زمینه فنی شکل بگیرد و به‌تدریج به همکاری در بخش‌های دیگر بینجامد؛ به این معنا که همکاری در یک بخش که ناشی از نیاز بوده است، نیاز به همکاری در بخش‌های دیگر را نیز به‌وجود می‌آورد. این نیاز به همکاری بین کشورها، آن‌ها را به یکدیگر پیوند می‌دهد و سبب می‌شود که فعالیت و تجربه همکاری در زمینه‌های اقتصادی، زمینه همکاری و توافق‌های سیاسی را فراهم کند. اگرچه ادغام‌های اقتصادی یا فنی نمی‌توانند به صلح منجر شوند، ولی پایه‌هایی را ایجاد می‌کنند که موجب انعقاد موافقت‌نامه‌های سیاسی می‌شوند و همین امر، زمینه‌ساز صلح خواهد شد. در این فرایند، الزاماً نیازی نیست که همگرایی بین دولت‌های دو کشور رخ دهد؛ گاهی دولت‌ها به‌سبب اولویت‌های سیاسی، امکان برقراری ارتباط را فراهم نمی‌کنند و همگرایی باید از سطوح بین‌دولتی به سطوح فوق‌ملی گسترش یابد؛ بنابراین، هر دو دولت ایران و سوئد، در شرایطی که مشخص است که به‌سبب اولویت‌های سیاسی یا وجود موانع سیاسی،

1. Door Opener

نمی‌توانند با یکدیگر همکاری کنند، بایستی به سطوح کارکردی و فنی متوسل شوند.

۱-۵. گام‌های عملیاتی در طراحی سنجۀ کارکردی/فنی (غیرسیاسی) بین ایران و سوئد

چارچوب نظری به‌کاررفته در پژوهش حاضر برای گام‌های عملیاتی در طراحی سنجۀ، مبتنی بر نظریۀ کارکردگرایی در روابط بین‌الملل است. گام‌های عملیاتی در طراحی سنجۀ‌های کارکردی/فنی (غیرسیاسی) با توجه به ابعاد و مؤلفه‌های شناسایی شده از بخش کیفی، به ۶ گام منتهی شده که عبارتند از: پدیده محوری، دلالت‌های علی، شرایط زمینه‌ای، اقدامات و راهبردها، شرایط مداخله‌گر، و پیامدها. این گام‌ها با توجه به محتوای نظریۀ کارکردگرایی، ۱۰ مقولۀ فرعی را ایجاد کرده‌اند که عبارتند از: ایجاد پیوندهای همکاری جویانۀ فنی، حل مشکلات در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی، تسری میان‌کارکردی، گسترش دایره‌های همکاری، توسعه غیرارادی، حذف سیاست‌های دولت، تحولات فناوری، حذف قوانین تعارضی، همکاری بین‌المللی، و بهبود روابط سیاسی. و سرانجام این تلاش، شاخص‌سازی به‌صورت ۴۸ کد باز قابل‌دسترس برای مصاحبه با خبرگان بود که عبارتند از: همگرایی، همکاری، اجرای واقعی تصمیم‌های گرفته‌شده توسط نهادهای کارکردی، تغییر نگرش، سرریز کارکردی، انشعاب کارکردی، سرریز سیاسی، دایرۀ سبز، دایرۀ تکنولوژیک، دایرۀ حقوق بشری، دایرۀ علمی، دایرۀ دانشگاهی، دایرۀ مبارزه با پولشویی، دایرۀ مبارزه با جرایم سازمان‌یافته/دایرۀ مبارزه با تروریسم، دایرۀ زنان، دایرۀ ارتباطات بین‌المللی، دایرۀ سلامت، دایرۀ فقرزدایی، دایرۀ محیط زیست، دایرۀ آموزش و اطلاعات، دایرۀ برنامه‌های امدادی بین‌المللی، دایرۀ حمایت پناهندگی، دایرۀ توسعه اقتصادی، دایرۀ ساخت ادوات کشاورزی، دایرۀ مطالعات فضایی، دایرۀ همکاری دریانوردی، غیرسیاسی‌سازی روابط دیپلماتیک، خنثی‌شدن گفتارهای سیاسی، گسترش سازمان‌های کارکردی ملی، گسترش سازمان‌های بین‌المللی، حذف نگاه دولتی به رابطۀ متقابل، همکاری غیردولتی، همکاری بین‌بخشی، حرکت به‌سوی تغییرات شتابان فناوری، حرکت به‌سوی مدرن‌سازی زیرساخت‌ها، حاکمیت بین‌المللی، اولویت صلح، فقدان خشونت، همگرایی منطقه‌ای، حذف تعارض ناشی از قوانین اجتماعی و فرهنگی، حذف مقررات سنتی، کاهش تعارضات بین‌ملی، مشارکت بیشتر مجامع ملی، افزایش روابط اقتصادی و افزایش روابط سیاسی.

دراین‌بین، تنها کدهای باز گام ۴، یعنی راهبرد و اقدامات، موردتوجه قرار گرفته که عبارتند از:

۲۰ کد باز. این کدها در اختیار ۱۰ نفر از خبرگان علمی و دیپلماسی قرار گرفته و برپایه دیدگاه آنان، سنجه‌ای برای اندازه‌گیری شاخص‌های مطلوبیت طراحی شد. جدول شماره (۳)، اقدامات انجام‌شده برای طراحی سنجه اندازه‌گیری کیفیت سیاست‌گذاری کارکردی را نشان می‌دهد.

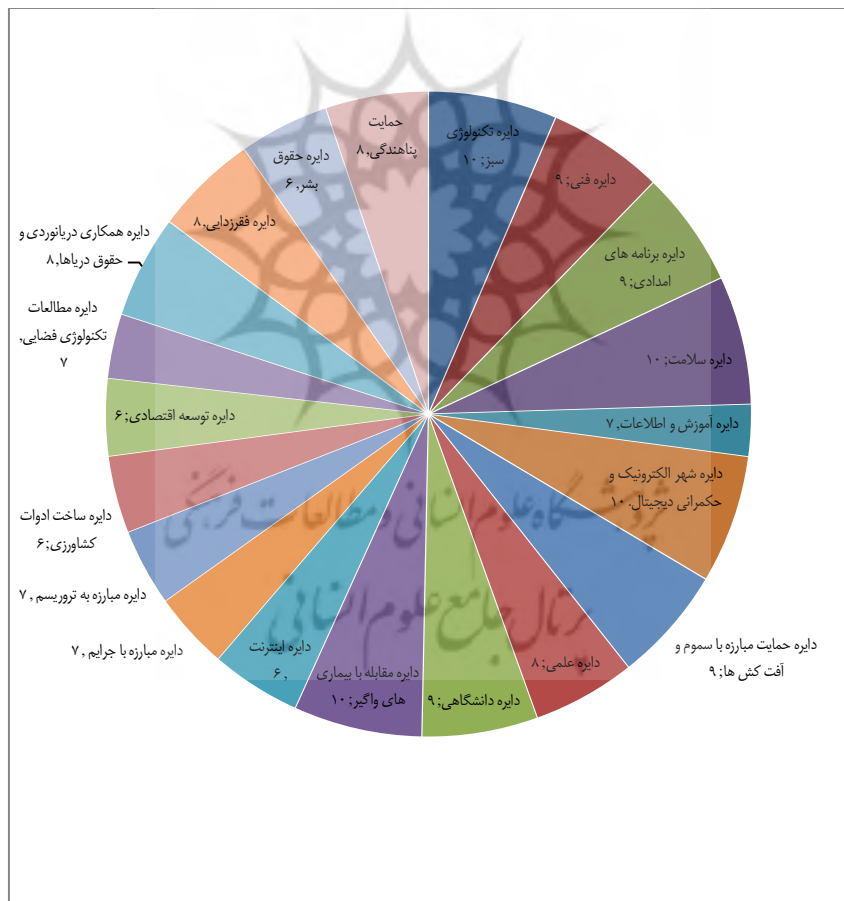
جدول شماره (۳). ابعاد و مؤلفه‌های شناسایی شده از بخش کیفی

مقوله اصلی	مقوله فرعی	کد باز
پدیده محوری	ایجاد پیوندهای همکاری جویانه فنی	همگرایی/همکاری
دلالت‌های علی	حل مشکلات در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی	اجرای واقعی تصمیمات گرفته‌شده توسط نهادهای کارکردی/تغییر نگرش
شرایط زمینه‌ای	تسری میان کارکردی	سرریز کارکردی/انشعاب کارکردی/ سرریز سیاسی
راهبردها و اقدامات	تسری دایره‌های همکاری	دایره سبز/دایره تکنولوژیک/دایره حقوق بشری/دایره علمی/دایره دانشگاهی/دایره مبارزه با پولشویی/ دایره مبارزه با جرایم سازمان‌یافته/دایره مبارزه با تروریسم/ دایره زنان/ دایره ارتباطات بین‌المللی/ دایره سلامت/ دایره حقوق دریاها/ دایره محیط زیست/ دایره آموزش و اطلاعات/ دایره برنامه‌های امدادی بین‌المللی/ دایره حمایت پناهندگی/ دایره توسعه اقتصادی/ دایره ساخت ادوات کشاورزی/ دایره مطالعات فضایی/دایره همکاری دریانوردی
	توسعه غیرارادی	غیرسیاسی سازی روابط دیپلماتیک/ خنثی شدن گفتارهای سیاسی/گسترش سازمان‌های کارکردی ملی/گسترش سازمان‌های بین‌المللی
شرایط مداخله‌گر	حذف سیاست‌های دولت	حذف نگاه دولتی به رابطه متقابل/ همکاری غیردولتی/ همکاری بین‌بخشی
	تحولات فناوری	حرکت به‌سوی تغییرات شتابان فناوری/ حرکت به‌سوی مدرن سازی زیرساخت‌ها
	حذف قوانین تعارضی	حذف تعارض ناشی از قوانین اجتماعی و فرهنگی/حذف مقررات سنتی
پیامدها	همکاری بین‌المللی	حاکمیت بین‌المللی/ اولویت صلح/فقدان خشونت/همگرایی منطقه‌ای
	بهبود روابط سیاسی	کاهش تعارضات بین‌الملی/ مشارکت بیشتر مجامع ملی/ افزایش روابط اقتصادی/ افزایش روابط سیاسی

در ادامه به‌منظور پردازش الگوی به‌دست‌آمده از ترکیب بین مدل مفهومی و مدل کیفی، مهم‌ترین بخش مدل، یعنی اقدامات و راهبردها در این پژوهش، بررسی شده است. این اقدامات و راهبردها از یک بخش کیفی برای تحکیم استدلال‌های پژوهش تشکیل می‌شود؛ در بخش کیفی، یافته‌ها به روش داده‌بنیاد تحلیل شده است. با استفاده از این روش، شاخص‌های اصلی به‌دست‌آمده برپایه الگوی نظری کارکردگرایی، داده‌کاوی شده‌اند؛ بنابراین، از بین ۶ شاخص اصلی طراحی شده، تنها به شاخص اقدامات و راهبردها توجه شده و براساس آن، ۲۰ پرسش برای انجام مصاحبه با خبرگان طرح شده است. پس از تحلیل پرسش‌های مطرح‌شده از

۱۰ نفر از خبرگان علمی، ۲۰ کد به صورت باز، به دست آمد و سپس، کدها براساس اهمیت و تناسب، به روش کارکردگرایی و متناسب با اهمیت دایره های همکاری، دسته بندی شده و گزینش کدهای فرعی در کد اصلی «اقدامات و راهبردها» مورد توجه قرار گرفته است که در مجموع، ۲۰ کد فرعی بررسی شدند. از بین کدهای گزینش شده، ۲۰ کد باز به دست آمد. در مرحله بعدی، کدهای فرعی به صورت پرسش ها و با دسته بندی، از کدهای اصلی متمایز و جدا شدند و سرانجام، ۹ مقوله فرعی دارای اولویت و متناسب با شرایط دو کشور ایران و سوئد، مورد توجه نویسندگان پژوهش حاضر قرار گرفت. در پایان نیز تحلیل نهایی و گزارش کار ارائه شده است (جدول شماره (۳) و شکل شماره (۲)).

شکل شماره (۲). گام چهارم؛ کدهای باز راهبردها و اقدامات کاربردی (غیرسیاسی)

۲-۵. اولویت‌های موردنظر نخبگان برای دایره‌های تسری دهنده

برپایه یافته‌های پژوهش، از میان شش بعد و مؤلفه شناسایی شده از بخش کیفی در بین مقوله‌های اصلی، فرعی، و کدهای باز، سرانجام، کدهای باز گام اقدامات و راهبردها در مصاحبه با خبرگان در نظر گرفته شد و کدهای باز در دایره همکاری‌های غیرسیاسی یا فنی به شرح زیر بود تا نظر مصاحبه‌شوندگان درباره هر یک از کدهای باز این دایره و اولویت آن‌ها برای تمرکز بر روابط ایران و سوئد برپایه نظریه کارکردی مشخص شود. از میان کدها، کدهای دایره سبز، دایره تکنولوژیک، دایره حقوق بشری، دایره علمی، دایره دانشگاهی، دایره مبارزه با پولشویی، دایره مبارزه با جرایم سازمان‌یافته، دایره مبارزه با تروریسم، دایره زنان، دایره ارتباطات بین‌المللی، دایره سلامت، دایره حقوق دریاها، دایره محیط زیست، دایره آموزش و اطلاعات، دایره برنامه‌های امدادی بین‌المللی، دایره حمایت پناهندگی، دایره توسعه اقتصادی، دایره ساخت ادوات کشاورزی، دایره مطالعات فضایی، دایره مقابله با بیماری‌های واگیر، دایره همکاری در یانوردی به دست آمد و نتیجه و گزارش نهایی به شرح شکل شماره (۲) و جدول شماره (۳) به دست آمد.

۱-۲-۵. دایره‌های تسری دهنده مطلوب

منظور از دایره‌های تسری دهنده مطلوب، دایره‌هایی است که از نظر خبرگان، بیشترین تأثیر فنی را بر سرریز کارکردی و غیرسیاسی همکاری متقابل دو کشور دارند و در واقع، به لحاظ اولویت و دسته‌بندی، دارای مهم‌ترین جایگاه برای همکاری هستند.

دایره تکنولوژی، دایره برنامه‌های امداد بین‌المللی، دایره شهر الکترونیک و حکمرانی دیجیتال، دایره سبزی، و دایره مقابله با بیماری‌های واگیر در میان دایره‌های همکاری، بالاترین امتیاز را کسب کرده و مورد اجماع همه خبرگان بوده است؛ بنابراین، در پاسخ به این پرسش که آیا همه دایره‌های یادشده از ظرفیت بهبود روابط فنی (غیرسیاسی) بین ایران و سوئد برخوردارند، تمام نخبگان (اعم از دانشگاهی و دیپلماسی) امتیاز کامل را به این دایره‌ها داده‌اند. ایران، کشوری در حال توسعه است و لازمه رسیدن به توسعه، برطرف کردن ضعف‌های فنی و تکنولوژیک با استفاده از فناوری روز، نخبگان فنی، و تجربه حکمرانی در حوزه مسائل فنی است و این حکمرانی، الزاماً مسئله‌ای دولتی یا حاکمیتی نیست. نیاز به تجربه حکمرانی دیجیتال، شهر الکترونیک، شهر سبز، کاهش آلودگی و آلاینده‌های محیط‌زیستی،

نیازمندی‌های فنی، ماشین‌آلات راه و شهرسازی، فناوری اصلاح الگوی مصرف، فناوری موردنیاز برای به‌کارگیری انرژی‌های بادی، آفتابی و تجدیدپذیر، و...، ازجمله مواردی هستند که سوئد در آن‌ها از دانش و تجربه روز برخوردار بوده و الزاماً در اختیار دولت و حاکمیت سیاسی نبوده و در دست نهادهای فنی است و ایران با استفاده از حلقه‌های میانی تکنولوژیک و نهادهای غیرسیاسی می‌تواند از ظرفیت سوئد در این زمینه بهره‌برد.

۲-۵. دایره‌های تسری‌دهنده خوب

این دایره‌ها، اگرچه تسری‌دهنده هستند، اما در امتیازدهی خبرگان علمی و دیپلماسی، از درجه بعدی اهمیت برخوردارند؛ به این معنا که در صورت موفقیت دایره‌های همکاری تسری‌دهنده مطلوب، می‌توانند موردتوجه قرار گیرند و همکاری را در حلقه دایره‌های بعدی تقویت کنند. اگرچه این دایره‌ها فنی هستند، اما نسبت به دایره‌های دسته نخست، از ظرفیت تسری‌بخشی کمتری برخوردارند.

از میان دایره‌های تسری‌دهنده بیست‌گانه، دایره فنی، دایره برنامه‌های امدادی، دایره مبارزه با سموم و آفت‌کش‌ها، و دایره دانشگاهی، در بین خبرگان، امتیاز ۹ را کسب کرده‌اند؛ به این معنا که در رتبه‌بندی، این دایره‌های همکاری در رتبه دوم اهمیت قرار گرفته‌اند. یکی از راهکارهای استحکام روابط فنی بین ایران و سوئد، انعقاد تفاهم‌نامه‌های فنی بین دو کشور و تسهیل جریان مناسبات تکنولوژیک بین دو کشور است؛ اگرچه این موضوع، نیازمند زمینه‌های سیاسی است، اما به سبب تشدید تنش بین دو کشور، احتمال دستیابی به آن کم بوده و بایستی به میراث روابط دو کشور رجوع کنند. در تاریخ ۱۱ فوریه سال ۲۰۱۷ تفاهم‌نامه همکاری مشترک با محور گسترش تعامل و ایجاد زمینه تبادلات علمی، فناوری، و نوآوری میان ایران و سوئد به امضا رسید. با انعقاد تفاهم‌نامه همکاری مشترک میان پارک فناوری پردیس و وزارت نوآوری و شرکت‌های سوئد، زمینه گسترش تعاملات و همکاری‌های دو کشور در زمینه نوآوری و فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان دو طرف فراهم شد. این تفاهم‌نامه در تاریخ ۲۳ بهمن در حضور رئیس‌جمهور ایران و نخست‌وزیر سوئد و توسط معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور ایران و وزیر امور اروپایی و تجارت سوئد در تهران امضا شد. ایجاد زمینه‌های لازم برای همکاری میان شرکت‌های فناور، مؤسسه‌های تحقیقاتی و پژوهشی، میزبانی نشست‌ها و کنفرانس‌های تخصصی با حضور فعالان فناوری و نوآوری و شکل‌گیری نشست‌های تبادل فناوری توسط

شبکه فن بازار ملی ایران با مجموعه همتایش در سوئد (RISE)، از محورهای دیگری است که این تفاهم نامه همکاری مشترک، بر آن‌ها تأکید دارد.

۳-۲-۵. دایره‌های تسری دهنده مناسب

منظور از دایره‌های تسری دهنده نسبتاً خوب، دایره‌هایی هستند که اگرچه در وضعیت نمره‌دهی، جایگاه مناسبی را به دست آورده‌اند، اما به نظر می‌رسد، به سبب حساسیتی که می‌توانند در بخش اجتماعی ایجاد کنند، در اولویت سوم بوده‌اند.

این دایره‌ها، عبارتند از: دایره حمایت از پناهندگان، دایره همکاری دریانوردی و حقوق دریاهای، دایره فقرزدایی، دایره علمی، و دایره آموزش و اطلاعات که در بین خبرگان، امتیاز ۸ را به دست آورده‌اند. مشکلات اقتصادی و اجتماعی از جمله فقر، توسعه نیافتگی، و نابرابری، موانع اصلی اقتصادی‌ای است که ایران اینک با آن روبه‌رو است و دست‌برقضا دولت‌های حوزه اسکاندیناوی از جمله سوئد، تجربه نزدیک به ۱۰۰ سال در حل آن‌ها دارد (رحمتی، ۲۰۲۱، ۲۲۳-۱۹۵). گسترش همکاری از موضوعات یا حوزه‌های خرد به موضوعات کلان، سبب شده است که همکاری کارکردی در یک بخش، سبب تسری آن به حوزه‌های دیگر شود. مشکلات فنی، به سبب اهمیت کم نقش نخبگان سیاسی و رهبران هردو کشور در آن، می‌تواند از ابتلا به آلودگی‌های سیاسی گروه‌های رادیکال دو کشور در امان باشد و نقش گروه‌های ضدایرانی مقیم سوئد را به کمترین حد ممکن برساند؛ بنابراین، گام‌های ابتدایی رابطه، نه سیاسی، و حتی نه اقتصادی، بلکه فنی و غیرسیاسی خواهند بود، اما به سبب ماهیت رابطه و نقشی که در فضای اقتصادی خواهند داشت، «آثار اقتصادی و آثار سیاسی» خواهند داشت. براین اساس، دولت‌ها، تنها با آگاهی از موانع ارتباطات سیاسی و پیچیدگی‌های ارتباط نداشتن و انزوای سیاسی، می‌توانند از بازیگران فنی و کارکردی نیز برای همکاری استفاده می‌کنند. از گروه‌های ذی‌نفع اقتصادی یا فنی مانند تکنوکرات‌ها، دانشگاهی‌ها، سازمان‌های اقتصادی، نهادهای مدنی، نهادهای محیط‌زیستی، مؤسسه‌های فناوری و سازمان‌های غیردولتی دیگر کمک می‌گیرند تا پیچیدگی‌های سیاسی را از روابط خود دور کرده و مسائل را به صورت غیرایدئولوژیک دنبال کنند. در این نگاه، هم سازمان‌ها از سطحی از خودمختاری برخوردار می‌شوند و هم دولت‌ها در تله عدم همکاری گرفتار نمی‌شوند. ایجاد سازمان‌های کارکردی نه نهادهای سیاسی‌ای همچون وزارتخانه‌های دولتی یا نهادهای حاکمیتی - برپایه اختیارات

فنی و ایجاد مناسبات فنی بین دو دولت، می‌تواند نقش عوامل سیاسی و ملی را در روابط ایران و سوئد تا حد بسیاری تلطیف کند.

بنابراین، در این تفاهم‌نامه بر همکاری میان دو دولت، مسئولان، و دست‌اندرکاران استانی و بومی در کنار تعامل میان مؤسسه‌های پژوهشی برای تبادل دانش و تجربیات و به‌اشتراک‌گذاری نتایج و دستاوردها تأکید شده است. زمینه‌های شکل‌گیری چنین روابطی را نیز می‌توان در پنج یادداشت همکاری در زمینه‌های علمی و فناوری، آموزش عالی و تحقیقات، همکاری در زمینه راه و جاده، ارتباطات و فناوری و همکاری در حوزه مسائل زنان و خانواده، پس از نشست خصوصی و مشترک هیئت‌های عالی‌رتبه دو کشور (پرزیدنت دات آی آر^۱، ۲۰۱۷) مشاهده کرد. افزون‌براین، در ۱۵ مه ۲۰۱۸، «مرکز اندازه‌شناسی سازمان ملی استاندارد ایران و مؤسسه تحقیقات سوئد، با هدف توسعه اندازه‌شناسی در کشور و به‌منظور ارتقای کیفیت تولیدات صنعتی و دستگاه اندازه‌گیری، صدور گواهینامه آزمون و کالیبراسیون بین‌المللی در کشور و انجام همکاری‌های مشترک علمی، فنی، تحقیقاتی، و آموزشی در حوزه اندازه‌شناسی در چارچوب قوانین و مقررات دو کشور، تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند» (دولت دات آی آر^۲، ۲۰۱۸).

۴-۲-۵. دایره‌های تسری‌دهنده نسبتاً مناسب

دایره‌های نسبتاً مناسب، درحالی‌موردتوجه بوده‌اند که به‌لحاظ اهمیت، نتوانسته‌اند جایگاه ویژه‌ای را در بین خبرگان علمی و دیپلماسی به‌خود اختصاص دهند؛ بنابراین، وضعیت تسری‌دهنده آن‌ها، اهمیت کمتری داشته است. دایره فناوری فضایی، دایره توسعه اقتصادی، دایره مبارزه با تروریسم، و دایره مبارزه با جرایم سازمان‌یافته با کسب امتیاز ۷ در بین خبرگان، جایگاه بعدی را به‌دست آورده است.

۵-۲-۵. دایره‌های تسری‌دهنده نامناسب

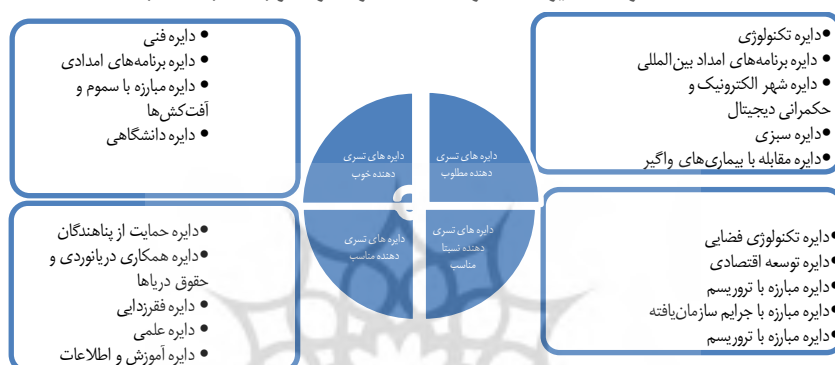
این دایره‌ها در اولویت‌بندی، جایگاه مناسبی را به‌خود اختصاص نداده‌اند. با توجه به زیرشاخص‌های این دایره، یعنی دایره اینترنت و حقوق بشر، به‌نظر می‌رسد، این دایره‌ها به‌سبب حساسیت سیاسی و امنیتی، در اولویت مناسبی قرار نگرفته‌اند. در مورد اینترنت، به‌سبب

1. President.ir

2. Dolat.ir

وضعیت حاکمیت سیاسی و نگرانی‌های امنیتی، این دایره قابل تسری نیست و در مورد حقوق بشر، میزان اصطکاک بین دو طرف در مسائل مهم این حوزه، مانع تسری بخشی دایره همکاری می‌شود و به نظر می‌رسد، این دایره بیشتر، سویه سیاسی داشته باشد تا فنی. دریافت امتیاز ۶، نشان‌دهنده این است که این دایره‌ها، امکان تسری بخشی کمتری دارند و در میان اولویت‌های سیاسی قرار می‌گیرند.

شکل شماره (۳). دایره‌های تسری‌دهنده همکاری (از مطلوب تا نسبتاً مناسب)

نتیجه‌گیری

در این پژوهش تلاش شد با مروری بر نظریه کارکردگرایی، مؤلفه‌های اصلی تشکیل‌دهنده این نظریه و تعیین شاخص‌هایی، روابط بین دو کشور ایران و سوئد بررسی شود. به این موضوع توجه شد که در سال‌های اخیر، روابط ایران و سوئد در وضعیتی تنش‌آلود بوده و گسترش تنش از حوزه سیاسی به حوزه‌های دیگر، سبب تیرگی روابط دو کشور شده و چشم‌انداز روابط دو کشور را به هم ریخته است. ضرورت بازتعریف روابط دو کشور با توجه به ظرفیت‌ها، فرصت‌ها، و توانمندی‌ها (مقدورات) از یک سو، و چالش‌ها و محدودیت‌ها (محذورات) از سوی دیگر، نشان می‌دهد که مناسبات، «قابل تغییر» است و می‌تواند کارآمدی روابط دو کشور را نشان دهد. برپایه ادبیات نظری و یافته‌هایی که در مصاحبه با خبرگان گردآوری شد، استفاده از حلقه‌های همکاری فنی می‌تواند تنش‌های سیاسی را خنثی کند.

در فرایند شاخص‌سازی، در مسیر مقوله محوری، ۶ مقوله اصلی، ۱۰ مقوله فرعی، و ۴۸ کد باز مورد توجه قرار گرفت. در مسیر پدیده محوری، مقوله ایجاد پیوندهای همکاری جوینده

فنی، دارای تأثیر معناداری از منظر خبرگان بوده است. در مسیر دلالت‌های زمینه‌ای، «حل مشکلات در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی» می‌تواند رویکردی غیرسیاسی به موانع همکاری باشد و اجرای واقعی تصمیم‌های گرفته‌شده توسط نهادهای کارکردی را با در نظر گرفتن تغییر نگرش کلی به مسائل دو کشور در نظر بگیرد. در مسیر شرایط زمینه‌ای به راهبردها و اقدامات، «تسری میان‌کارکردی»، از طریق سرریز کارکردهای فنی و انشعاب کارکردی بین‌بخشی می‌تواند زمینه همکاری را فراهم کند. اما مسیر اصلی راهبردها و اقدامات با «تسری دایره‌های همکاری» با استفاده از ۲۰ دایره همکاری مورد توجه قرار می‌گیرد. مؤلفه‌های «دایره تکنولوژی»، «دایره برنامه‌های امداد بین‌المللی»، «دایره شهر الکترونیک و حکمرانی دیجیتال»، «دایره سبزی»، «دایره مقابله با بیماری‌های واگیر» (حلقه‌های تسری‌دهنده مطلوب) و «دایره فنی»، «دایره برنامه‌های امدادی»، «دایره مبارزه با سموم و آفت‌کش‌ها»، «دایره دانشگاهی» (حلقه‌های تسری‌دهنده خوب)، و «دایره‌های تکنولوژی فضایی»، «دایره توسعه اقتصادی»، «دایره مبارزه با تروریسم» «دایره مبارزه با جرایم سازمان‌یافته»، «دایره مبارزه با تروریسم» (به عنوان دایره‌های نسبتاً خوب)، به دست آمد.

در تقسیم‌بندی دایره‌های همکاری به دایره مطلوب، خوب، نسبتاً خوب، مناسب، و نامناسب، دایره نخست و دوم که با بیشترین امتیاز مورد توجه خبرگان قرار گرفت، با شاخص‌هایی همچون «دایره تکنولوژی»، «دایره برنامه‌های امداد بین‌المللی»، «دایره شهر الکترونیک و حکمرانی دیجیتال»، «دایره سبزی»، «دایره مقابله با بیماری‌های واگیر» (حلقه‌های تسری‌دهنده مطلوب) و «دایره حمایت از پناهندگان»، «دایره همکاری دریانوردی و حقوق دریاها»، «دایره فقرزدایی»، «دایره علمی»، «دایره آموزش و اطلاعات» (به عنوان دایره‌های تسری‌دهنده مناسب) و «دایره فنی»، «دایره برنامه‌های امدادی»، «دایره مبارزه با سموم و آفت‌کش‌ها»، «دایره دانشگاهی» (حلقه‌های تسری‌دهنده نسبتاً مناسب)، و سرانجام «دایره‌های اینترنت و حقوق بشر» (حلقه‌های تسری‌دهنده نامناسب) به ترتیب، دارای کارکردی/فنی (غیرسیاسی)‌ترین اهمیت در بین شاخص‌های تسری‌دهنده یا سرایت‌دهنده روابط از روابط فنی به حوزه‌های جدید به شمار می‌آیند و می‌توانند به سازمان‌های کارکردی کمک کنند تا وضعیت روابط دو کشور را صورت‌بندی کنند.

در این مسیر، افزایش روابط کارکردی، شرایط مداخله‌گری همچون توسعه غیرارادی (غیرسیاسی)، حذف سیاست‌های دولت، تحولات فناورانه، حذف قوانین تعارضی، و همکاری

بین‌المللی میان‌بخشی (غیرسیاسی) از اهمیت بسیاری برخوردار است که به‌ترتیب با غیرسیاسی‌سازی روابط دیپلماتیک، خنثی‌شدن گفتارهای سیاسی، گسترش سازمان‌های کارکردی ملی و گسترش سازمان‌های بین‌المللی (توسعه غیرارادی)، حذف نگاه دولتی به رابطه متقابل، همکاری غیردولتی و همکاری بین‌بخشی (حذف سیاست‌های دولت)، حرکت به‌سوی تغییرات شتابان فناوری و مدرنیزاسیون زیرساخت‌ها (تحولات فناوری)، از بین بردن تعارض ناشی از قوانین اجتماعی و فرهنگی و حذف مقررات سنتی (حذف قوانین تعارضی) و حاکمیت بین‌المللی، اولویت صلح، فقدان خشونت، و همگرایی منطقه‌ای (همکاری بین‌المللی) ایجاد می‌شود.

در مسیر پایانی، یعنی پیامدها، بهبود روابط سیاسی (از دالان روابط فنی) با کاهش تعارضات بین‌المللی، مشارکت بیشتر مجامع ملی، افزایش روابط اقتصادی، و سرانجام، افزایش روابط سیاسی امکان‌پذیر می‌شود و می‌تواند روابط دو کشور را در سطح سیاسی از وضعیت تنش، دور کند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع

- اشراقی، احسان (۱۳۸۱). مروری بر روابط ایران و سوئد در دوران صفویه. مجله تاریخ، شماره ۳، ۶۹-۷۴.
- قشقاوی، حسن (۱۳۹۰). تاریخ روابط ایران و سوئد (از آغاز تا بهمن ۱۳۵۷). تهران: انتشارات وزارت امور خارجه.
- مددی، محمد (۱۳۸۱). سوئدی‌ها در ایران (از سفر نخستین سوئدی «اوکسن استرنا» به ایران در سال ۱۶۱۷ تا سفر «داگ هامر شولد» در سال ۱۹۵۵). تهران: انتشارات گفتمان.
- تخشید، محمدرضا؛ ارغوانی پیرسلامی، فریبرز (۱۳۸۹). رویکردی تئوریک به ماهیت و ابعاد راهبردهای امنیتی اروپا در ساختار نظم تک‌قطبی. پژوهشنامه علوم سیاسی، ۵ (۳)، ۷-۳۴.
- آزموده، فهیمه؛ حاجی‌یوسفی، امیرمحمد (۱۳۹۸). تأثیر توانمندسازی سیاسی زنان بر حکمرانی خوب: (درس‌هایی از سوئد برای ایران). پژوهشنامه علوم سیاسی، دوره اجتماعی، شماره ۲، ۶۲-۳۳.
- یورونیوز (۱۳۹۵). ایران و سوئد: پنج یادداشت تفاهم با هیتی که اکثریت آن با زنان بود. در دسترس در: <https://pars.euronews.com/2017/02/12/iran-and-swedish-officials-signed-five-memorandums-of-understanding>
- Brecher, M. & Harvey, F. P. (Eds.). (2009). *Realism and Institutionalism in International Studies*. University of Michigan Press.
- Claude, Inis L, Jr. (1959). *Swords Into Plowshares*. New York: Random House.
- Grieco, J. M. (1988). Anarchy and the Limits of Cooperation: A Realist Critique of the Newest Liberal Institutionalism. *International Organization*, 42(3), 485-507.
- Haas, Ernst (1964). *Beyond the Nation-State: Functionalism and International Organization*. Stanford, California: Stanford University Press.
- Haas, Ernst. B. (1976). Turbulent Fields and the Theory of Regional Integration. *International Organization*, 30 (2), 173-212.
- Hobhouse, Leonard T. (1924). *Social Development*. Its Nature and Conditions, London: George Allen & Unwin.
- Johnson, T. & Heiss, A. (2023). Liberal Institutionalism. *In International Organization and Global Governance*, Routledge.
- Keohane, R. (1975). *The Functional Theory of Politics*. By David Mitrany. New York: St. Martin's Press.

- McCormick, J. (1999). *The European Union: Politics and Policies* (2nd ed.). Boulder, Colorado: Westview Press.
- Mitrany, D. (1943). *A Working Peace System: An Argument for the Functional Development of International Organization*. London: Royal Institute of International Affairs.
- Mitrany, D. (1959). International Cooperation in Action. *International Associations*, XI, 644-648.
- Mitrany, D. (1975). *The Functional Theory of Politics*. New York: Martin's Press.
- Mitrany, D. (1933). *The Progress of International Government*. London: G. Allen & Unwin.
- Mitrany, D. (1966). *A Working Peace System*. Chicago: Quadrangle Books.
- Rahmati, R. (2021). Configuration of Basic Principles of Development in the Nordic Model. *International Political Economy Studies*, 4(1), 195-235. doi:10.22126/ipes.2021.4984.1224
- Rahmati, R. (2022). Embeddedness: A Framework for Understanding China-Nordics Relations. *Political and International Approaches*, 13(2), 205-232. doi: 10.29252/piaj.2022.224132.1143.
- Rahmati, R. (2023a). Factors Affecting the Change in the Strategies of Sweden Democrat Party Behavior. *State Studies*, 9(35), 75-115. doi: 10.22054/tssq.2023.74716.1434.
- Rahmati, R. (2023b). Islam in Sweden: A Social, Political, or Security Issue?. *International Studies Journal (ISJ)*, 20(1), 57-79. doi: 10.22034/isj.2023.356221.1885.
- Rahmati, R. (2023c). Sweden; Small State but Moral Superpower. *State Studies*, 9(33), 75-112. doi: 10.22054/tssq.2023.71803.1374.
- Reinsch, Paul. S. (1911). *Public International Unions*. Boston: Ginn and Company.
- Riggs, R. E. (1977). One Small Step for Functionalism: UN Participation and Congressional Attitude Change. *International Organization*, 31(3), 515-539. <http://www.jstor.org/stable/2706386>
- Ringberg, J. (2019). Kristiansen, Annegerd Lerche. Historien Om Stram Kurs: Youtube-fænomenet, der Pludselig Fik Medvind og Kom pa Stemmesedlen. *Danmarks Radio* (in Danish). Archived from the Original on 17 May 2019, Available at: <https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/stram-kurs>.
- Sewell, J. P. (1985). *Functionalism and World Politics: A Study Based on United Nations Programs Financing Economic Development*. Princeton University Press.

- Sterling-Folker, J. (2000). Competing Paradigms or Birds of a Feather? Constructivism and Neoliberal Institutionalism Compared. *International Studies Quarterly*, 44(1), 97-119.
- Wolf, P. (1973). International Organization and Attitude Change: A Re-Examination of the Functionalist Approach. *International Organization*. 27 (3). *Cambridge Journals*: 347-371. doi:10.1017/S0020818300003544.
- Wolf, P. (2017). *Iran and Sweden Signed 5 Memorandums of Understanding on Cooperation*. available in: <https://president.ir/fa/97673>.
- AA (2023). *Salwan Momika: Quran Burnings for Freedom or Money?*. Available at: <https://www.aa.com.tr/en/world/salwan-momika-quran-burnings-for-freedom-or-money/2981044>
- Associated Press (AP) (2024a). *Stockholm Accuses Iran of Using Criminals in Sweden to Target Israel or Jewish Interests*. Retrieved 9 Jul 2024. Available at: <https://apnews.com/article/sweden-iran-israel-criminal-gangs-proxy-d50a17efab629a585e281854d3e11407>.
- Associated Press (AP) (2024b). *Sweden Frees an Iranian Man Convicted over 1988 Mass Executions in Exchange for 2 Men Held by Iran*. Retrieved 20 June 2024. Available at: <https://apnews.com/article/iran-sweden-prisoner-swap-mideast-tensions-e55184f41acbc2154ac67f3bebe8b567>.
- Fyens (2019). *Stram Kurs vil Deportere de Fleste i Vollsmose: - Vi Har Kun ét Hjemland, og det skal vi Værne om* [Hard Line Wants to Deport Most People in Vollsmose: - We have Only One Homeland, and we Shall Protect it.]. (in Danish). 3 June 2019, available at: <https://www.fyens.dk/fyn/Stram-Kurs-vil-deportere-de-fleste-i-Vollsmose-Vi-har-kun-et-hjemland-og-det-skal-vi-vaerne-om/artikel/3355129>.
- Mehr News (2023). *Iran blasts Sweden for green-lighting desecration of Quran; "Iran blasts Sweden for Green-Lighting Desecration of Quran"*, Available at: <https://en.mehrnews.com/news/202597/Iran-blasts-Sweden-for-Green-lighting-Desecration-of-Quran>.
- Sisseck, J. (27 September 2018). *Kontroversiel Youtuber på vej til Østjylland: Vil Provokere Muslimer*. Århus Stiftstidende (in Danish). Archived from the original on 26 December 2019, Available at: <https://stiften.dk/oestjylland/kontroversiel-youtuber-paa-vej-til-oestjylland-vil-provokere-muslimer>.
- Times (2019), *Hamid Nouri: Iranian Accused in Mass Purge of Dissidents is Arrested in Sweden*. Retrieved 8 Jul 2024, available at:

<https://www.thetimes.com/world/article/hamid-nouri-iranian-accused-in-mass-purge-of-dissidents-is-arrested-in-sweden-88pbhrbmf>.

